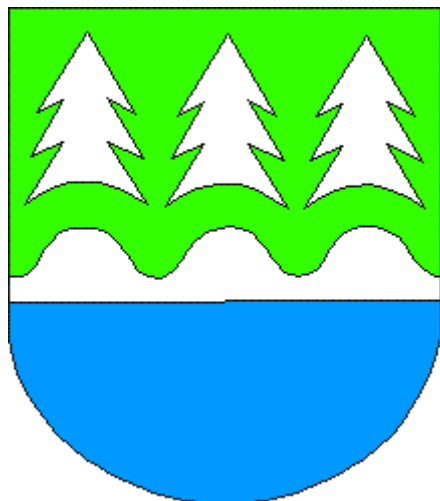

Töö nr. 07.031

KARULA VALLA

ÜLDPLANEERING

Tellija:
Karula vallavalitsus

Töö teostaja:
SA Valgamaa Arenguagentuur

Planeerija:
Henri Paves

Sisukord

Sissejuhatus	4
1. Üldisemad arengudokumendid ja planeeringud	5
1.1. Üleriigiline planeering Eesti 2010.....	5
1.2. Valga maakonnaplaneering	5
1.3. Valga maakonna teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused"	5
1.4. Valgamaa arengustrateegia Valgamaa 2010+	6
1.5. Teemaplaneering „Ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused Via Hanseatica mõjualal“	6
1.6. Karula valla arengukava 2004-2012	6
2. Karula valla üldiseloostus	7
2.1. Asend ja kirjeldus.....	7
2.2. Valla üldine visioon	7
2.3. Karula valla väärtused	8
3. Karula valla ruumilise arengu põhimõtted	9
4. Maa- ja veealade üldiste kasutustingimuste seadmine	10
4.1. Üldist	10
4.2. Elamumaa.....	10
4.3. Üldkasutava hoone ja rajatise maa	10
4.4. Kalmistumaa.....	10
4.5. Puhke - ja virgestusmaa.....	11
4.6. Tootmis- ja ärimaa	12
4.7. Mäetööstusmaa.....	13
4.8. Tehnoehitiste maa ja jäätmekäitluse maa reserveerimine	13
5. Tehniline infrastruktuur.....	14
5.1. Teed, avalikult kasutatavate teede ja radade määramine	14
5.2. Elekter	14
5.3. Ühisveevärk ja -kanalisatsioon.....	15
5.4. Jäätmemajandus	15
5.5. Haljastus ja heakord	16
5.6. Tuletõrje veevarustus	16
6. Ehitamise printsiibid	17
6.1. Ehitamise üldprintsiibid	17
6.2. Ehitamine rohelise võrgustiku alale	18
6.3. Ehitamine väärtuslikele maastikele ja miljööväärtuslikele aladele.....	18
6.4. Ehitamine Karula rahvuspargi alal	19
6.5. Ehitamine Karula Pikkjärve maastikukaitsealal.....	19
7. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud.....	20
7.1. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad.....	20
7.2. Detailplaneeringu koostamise juhud	20
8. Karula valla rohelise võrgustiku toimimist tagavate tingimuste seadmine.....	21
8.1. Rohelise võrgustiku tugialad ja koridorid	21
8.2. Konfliktalad.....	22
8.3. Rohelise võrgustiku toimimist tagavad kasutustingimused	22
9. Väärtuslikud maastikud.....	23
9.1. Riikliku tähtsusega väärtuslik maastik.....	23
9.2. Maakondliku tähtsusega väärtuslik maastik.....	23
9.3. Kohaliku tähtsusega väärtuslikud maastikud	24
10. Miljööväärtuslikud alad.....	25
11. Looduskaitsepiirangud.....	26
11.1. Looduskaitseobjektid Karula vallas	26

11.2. Karula rahvuspark	26
11.3. Karula Pikkjärve maastikukaitseala	27
11.4. Avalikult kasutatavad veekogud	27
11.5. Veekaitsevööndid ja kallasrada	27
11.6. Veekogude kalda kasutamise kitsendused, kalda piiranguvöönd ja kalda ehituskeeluvöönd.....	28
12. Riikliku kaitse all olevad muinsuskaitsetised väärtused ja kasutuspiirangud	29
12.1. Kinnismälestiste kaitsevööndi ulatus	29
12.2. Vaba juurdepääsu tagamine kinnismälestiste juurde	29
13. Üldplaneeringu strateegilise keskkonnamõju hindamise tulemused.....	30
14. Seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevad maakasutuspiirangud	32
14.1. Veehaarde sanitaarkaitseala	32
14.2. Tee kaitsevöönd.....	32
14.3. Elektrivõrgu kaitsevööndid	32
14.4. Telekommunikatsiooni liinirajatise kaitsevöönd	32
14.5. Kanalisatsiooniehitiste veekaitseõuded ja pumplate kujad	33
14.6. Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest..	34
14.7. Maaparandussüsteemidega seotud nõuded.....	34
LISA 1. Karula valla omandis olevad puurkaevud	35
LISA 2. Reoveepumplad ja reoveepuhastid	36
LISA 3. Karula valla avalikult kasutatavad veekogud	37
LISA 4. Veekogude kalda kasutamise kitsendused, kalda piiranguvöönd ja kalda ehituskeeluvöönd.....	40
LISA 5. Karula valla arhitektuurimälestiste, arheoloogiamälestiste ja ajaloomälestiste nimekiri	43
LISA 6. Maanteeäärsete vööndid	46
LISA 7. Maanteeäärsete vööndite ulatus.....	47
LISA 8. Karula valla tugimaanteede, kõrvalmaanteede ja kohalike maanteede nimekiri	48
LISA 9. Maakasutuse juhtfunktsioonid.....	51

Sissejuhatus

Karula valla üldplaneering algatati Karula Vallavolikogu 14.03.2006.a otsusega nr.6 „Karula valla üldplaneeringu koostamise algatamine”. Üldplaneering koostatakse kogu valla territooriumi kohta.

Üldplaneeringu koostamise eesmärk on määrata valla ruumilised arengusuunad ja seada valla maakasutust ja ehitustegevust suunavad tingimused.

Üldplaneeringu koostamisel osalesid vallavalitsuse ametnikud, vallavolikogu ja -valitsuse liikmed ning kohalik kogukond. Valla kohta tehti SWOT-analüüs. Üldplaneeringu koostamise käigus on kaalutlemise ja mõjude hindamise tulemusena leitud parimad lahendused säästvaks ja tasakaalustatud arenguks.

Valla üldplaneering koosneb kaardist ja seletuskirjast. Seletuskiri on planeeringulahenduse tekstiline osa, mis sisaldab maakasutus- ja ehitustingimusi, tekstilises osas on välja toodud üldprintsüübid, mis kehtivad kogu valla territooriumi kohta.

Planeeringu lisana on vormistatud planeeringu protsessi kaust, mis sisaldab lähteandmete ülevaadet, planeeringu koostamise ja menetlemise käiku ning muid materjale.

Üldplaneeringu koostas Karula Vallavalitsus koostöös sihtasutusega Valgamaa Arenguagentuur.

1. Üldisemad arengudokumendid ja planeeringud

1.1. Üleriigiline planeering Eesti 2010

Eesti Vabariigi maakasutuse arengusuunad sätestab ja seob üleriigiline planeering Eesti 2010, mille eesmärgid on:

- inimese põhivajaduste rahuldamise ruumiline tagamine;
- Eesti asustussüsteemi- ja maastikstruktuuri väärtuste säilitamine ja edasiarendamine;
- asustuse ruumiline tasakaalustamine;
- Eesti hea ruumiline sidumine Euroopaga;
- looduskeskkonna hea seisundi säilitamine ja parandamine.

Üleriigilise planeeringu koostamisel on lähtunud arusaamast, et ajalooliselt väljakujunenud asustussüsteem ja maastikstruktuur on Eesti kultuuri ja ajaloolise järjepidevuse üks olulisi väljendusi ning rahvuslikku identiteeti ja keskkonnakvaliteeti kindlustav tegur. Ligi kolmveerand Eesti territooriumist hõlmavad metsad ja sood ning rikas ja mitmekesine looduskeskkond on meie üks väärtuslikum kaasavara uude sajandisse. Looduskeskkonna hea seisundi säilitamine ja edasine parandamine on Eesti ruumilise korralduse, asustuse, maakasutuse, transpordi, energeetika ja kogu majanduse arengu üks oluline baastingimus.

1.2. Valga maakonnaplaneering

Maakonnaplaneering sätestab strateegilise eesmärgina Valga maakonna jätkusuutliku säästva arengu ja heaolu kasvu, maakonna kui väga hea elu- ja tööpaiga ning turismipiirkonna teadvustamise Eestis ja väljaspool Eestit.

Maakonnaplaneering määratleb maakonna tiheasustusalad ja detailplaneeringu kohustusega alad. Maakonnaplaneeringu kaartidel on markeeritud keskmise ja kõrgema mullaviljakusega piirkonnad, põhilised transiidi ja trassidega seotud koridorid ning tähistatud on ka perspektiivsed piirkonnad tööstuse ning turismi arendamiseks.

1.3. Valga maakonna teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused"

Maakonna teemaplaneeringus "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" lepiti kokku kahes alateemas: "Roheline võrgustik" ja "Väärtuslikud maastikud". Nimetatud alateemad olid ka teemaplaneeringu lõppsünteesi põhilisteks lähtedokumentideks. Täiendavalt hõlmab planeeringu lõppsüntees ka teisi tegureid ja valdkondi, mida on oluline arvestada asustuse ja maakasutuse suunamisel.

Teemaplaneeringu üheks olulisemaks eesmärgiks on loodus- ja keskkonnakaitseliselt põhjendatuma ruumistruktuuri tagamine. Tuginedes erinevate infrastruktuuride paiknemise ja vajaduste analüüsile, seatakse aladele vajalikud kasutustingimused, mis peaksid tagama säästva arengu maakonnas. Maakonna teemaplaneering "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" on alusmaterjal:

1. üld- ja detailplaneeringute koostamisel,
2. vesikonna või alamvesikonna veemajanduskava koostamisel,
3. kaitsekorralduskavade koostamisel,
4. metsamajandamiskavade koostamisel,
5. maakorralduskavade koostamisel,
6. looduskaitse korraldamisel väljapool kaitsealasid,
7. üleriigiliste infrastruktuuride planeerimisel.

1.4. Valgamaa arengustrateegia Valgamaa 2010+

Valgamaa arengustrateegia Valgamaa 2010+ visioon on Valgamaa kui suurepärase paik elamiseks, töötamiseks, õppimiseks ja puhkamiseks. Valgamaa eesmärgiks on tagada valgamaalastele ja külalistele igati meeldiv ja turvaline elukeskkond. Rahvastikum muutustest ning hajaasustusest tingitud sotsiaal- ja tervishoiuteenuste osutamise ümberkorraldamine peab vastama kõigi valgamaalaste soovidele ning tagama teenuste kvaliteetsuse ja kättesaadavuse. Turvaline ja puhas looduskeskkond on kvaliteetse elukeskkonna lahutamatu osa. Turvaline elukeskkond ei sünni pelgalt tänu erinevate korra- ja turvalisuse struktuuride tööle, vaid sellesse peab panustama oma jõu kogu maakonna elanikkond. Eesmärgiks on tugeva naabrivalve- ja turvalisuse võrgustiku väljakujundamine ja tihe koostöö politsei, päästeametite ning elanikkonna vahel. Puhta ja puutumatu looduskeskkonna säilitamine ja loodushoid on üks Valgamaa edu pante. Looduse ilu meelitab Valgamaale puhkama paljusid ning loob miljööväärtuse siin elavatele inimestele. Siinjuures tuleb saavutada kompromiss puutumatu ja puhta looduskeskkonna ja kauni elukeskkonna vahel.

1.5. Teemaplaneering „Ruumilise arengu põhimõtted ja suundumused Via Hanseatica mõjualal“

Via Hanseatica on Lübeckist Peterburini kulgev rahvusvaheline transpordikoridor. Teemaplaneeringu raames käsitletakse Via Hanseatica arenguvööndi transpordikoridori mõjualana Valga-Tartu maanteed ja selle lähiala, kus paikneb oluline osa trassile suunatud teenindussfäärist. Mõjuala moodustab põhitrass ühes arengupiirkondadega. Karula vald jääb Via Hanseatica mõjualal Karula Taheva loodusturismi piirkonda.

1.6. Karula valla arengukava 2004-2012

Arengukava kajastab lühema- ja pikemaajalisi arengusuundi, milles arvestatakse maakondade ja riigi arenguga, Euroopa Liiduga ühinemise ning valla elanikkonna vajaduste ja huvidega. Arengukava annab teavet Karula valla kohta, tugevdab elanike identiteeti, sisaldab eluvaldkondade hetkeolukorra analüüsi, on abiks valla tegevuste koordineerimisel ja huvide tasakaalustamisel, arvestab valla erinevate piirkondade ühtlustatud arenguvajadust, pakub välja lahendusi olemasolevate ressursside senisest efektiivsemaks kasutamiseks, on aluseks tegevuskava ja eelarve koostamisel, tutvustab valda väljaspool selle piire, otsib tasakaalu riigi ja valla huvide vahel, täpsustab vastavat töö- ja ressursside jaotumist ja toob välja valla võimalikud arengud ühtses Euroopas. Arengukava vaadatakse üle iga aasta 1. oktoobriks vallavolikogu poolt ning vajadusel tehakse vastavad muudatused.

Karula valla visioon aastaks 2012 on: Karula vald on tema elanike jaoks väärtustatud elupaik ning mujal tunnustatud turismipiirkond, pakkudes häid sportimis- ja puhketingimusi.

Karula valla üldplaneering on kooskõlas eelpool loetletud üldisemate arengudokumentidega. Üldplaneeringuga täpsustatakse Valga maakonna teemaplaneeringus „Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” määratletud alade piire vastavalt üldplaneeringu seletuskirjale ja joonistele.

2. Karula valla üldiseloostus

2.1. Asend ja kirjeldus

Karula vald asub Lõuna-Eestis, Valga maakonna kaguosas. Valla pindala on 229,92 km², millest haritava maa osakaal on 24% ja metsade alla jääb 56%.

Vald jaguneb 14 külaks, suurimad on Kaagjärve küla ja Lüllemäe küla. Rahvaarv on 01. jaanuari 2008 seisuga 1077 inimest, asustustihedus on 5,1 inimest km²-le.

Vallal on ühine piir Valga linna, Tõlliste, Antsla, Mõniste ja Taheva vallaga ning Läti Vabariigiga. Valga jääb valla keskusest Lüllemäelt 23 km ja Tallinn 270 km kaugusele.

Lüllemäe küla on valla administratiivne keskus, kus asub Karula Vallavalitsus ja peab oma istungeid 9-liikmeline vallavolikogu.

Loodus on Lõuna-Eestile tüüpiline, maastik valdavalt kupliline koos paljude järvedega. Karula kõrgustiku kõrgem tipp on Rebasemõisas asuv Tornimägi (137m). Valla territooriumil asub 32 järve, suurim neist on Koobassaare järv (42,6 ha). Karula Rahvuspark hõlmab 5038 ha valla kogupindalast ning metskondadele kuulub 7530 ha, kusjuures 1736 ha metskondade maadest jääb rahvuspargi alale.

Põhilised tegevusalad piirkonnas on metsandus, puidutöötlemine, põllumajandus, kaubandus, haridus, avalik haldus, maastiku kaitse ja hooldus, (maa)turism. Vallas on kultuurimaja, kaks raamatukogu, hooldemaja. Lüllemäel tegutseb 50 lapsega põhikool, mille juures tegutseb ka kaks lasteaiarühma 20 lapsega Lüllemäel ja 13 lapsega Kaagjärvel.

2.2. Valla üldine visioon

Karula valla arengukava kohaselt on aastaks 2012 Karula vald tema elanike jaoks väärtustatud elupaik ning mujal tunnustatud turismipiirkond, pakkudes häid sportimis- ja puhketingimusi. Karula valla mitmekesisus ja rikkus seisneb alljärgnevas:

1. valla suurimaks rikkuseks on puhas loodus, omanäoline kultuur ja traditsiooniline eestlaslik elulaad;
2. vallas on piisavalt töökohti ja haritud tööjõudu;
3. ettevõtlus on mitmekesine, toodetakse kõrge väärtusega kaupu ja osutatakse mitmekesiseid teenuseid;
4. valla teedevõrk on kvaliteetne, tagatud on ohutu ja kiire ühendus suuremate keskustega;
5. loodud on tingimused rahvaspordiga tegelemiseks ning mitmekülgseks vaba aja veetmiseks ja puhkamiseks;
6. kõigile elanikele on tagatud võimalused omavalitsuse elus aktiivselt osalemiseks ning positiivsete muutuste esilekutsumiseks;
7. toimib koostöö erasektori, kolmanda sektori ning valla vahel;
8. külades on tugevad kogukonnasuhted, valla poolt on kujundatud külade koostöövõrgustik;
9. säilinud on traditsioonid, kuid innukalt rakendatakse ka uuendusi;
10. omatakse koostööpartnereid naaberküladest, valdadest ja linnadest ning tehakse koostööd välispartneritega;
11. piirkond on kujunenud ligitõmbavaks ja sagedasti külastatavaks kohaks turistidele nii Eestist kui välismaalt.

2.3. Karula valla väärtused

Karula valla väärtusteks on:

1. kaunis kuppelmaastik ja looduslike järvede rohkus;
2. Karula Rahvuspark;
3. Karula Pikkjärve maastikukaitseala;
4. säilinud Vissi kirik ja Karula ning Kaagjärve mõisa kompleksid kui arhitektuuriliselt väärtuslikud hooned;
5. Via Hanseatica arenguvööndi mõjuala.

Karula valla looduslik omapära, reljeefi liigestatus, maastike vaheldusrikkus ning veekogud loovad eeldused puhkemajanduse ja loodusturismi arendamiseks. Turismi infrastruktuuri täiendamisel ja parandamisel võiks keskenduda teenuste mitmekesistamisele, viljeledes nii loodus-, talu-, seiklus-, jahi-, pere- kui ka terviseturismi, samuti puuetega inimestele suunatud turismi.

3. Karula valla ruumilise arengu põhimõtted

Karula valla üldplaneeringu kõige olulisem eesmärk ja ruumilise arengu tingimus on tagada valla keskkonnaväärtuste hoidmine ja tasakaalustatud edasiarendamine ning keskkonnaväärtuste kasutamine valla arengu soodustamiseks neid väärtusi kahjustamata.

Karula valla ruumilise arengu põhimõteteks on:

1. inimsõbraliku, säästliku ja keskkonnanõudeid arvestava elukeskkonna arendamine;
2. väljakujunenud keskuste edasine arendamine ja laiendamine;
3. loodus- ja taluturismi ning puhkepiirkonna arendamine;
4. looduskeskkonna säilitamine;
5. infrastruktuuri arvestava hoonestuse rajamine ning ehituskeskkonna kvaliteedi parandamine;
6. ajalooliselt välja kujunenud ehitatud keskkonna tasakaalustatud arendamine;
7. miljööväärtusega alade ja arhitektuuriliste ehitiste säilitamine ja arendamine;
8. olemasolevate tootmisalade baasil säästliku ja keskkonnasõbraliku tootmise arendamine.

Üldplaneeringuga ei kavandata muudatusi Karula valla asustusstruktuuris. Ruumilise arengu kavandamisel lähtutakse põhimõttest, et Karula vald on meeldivaks elukeskkonnaks kauni looduse keskel ning jätkatakse valla edasist arendamist puhkepiirkonnana. Üldplaneeringu eesmärgiks on looduskauni elukeskkonna ja traditsioonilise elulaadi säilitamine ning edasiarendamine.

4. Maa- ja veealade üldiste kasutustingimuste seadmine

4.1. Üldist

Üldplaneeringuga on esitatud maa-aladele uusi võimalikke kasutusviise maade reserveerimise ehk uute otstarvete kavandamise näol. Maakasutuse juhtfunktsioon on ala põhiline kasutusviis, s.t. kogu tegevus sellel alal on allutatud põhisihotstarbest tulenevale eesmärgile. Näiteks reserveeritud elamumaa tähendab sellist ala, mille peamiseks maakasutuse viisiks on elamumaa ja sellega seonduvad kõrvalkasutusviisid nagu äri, liiklus, haljastus jne. Maakasutuse juhtfunktsioonide loend on esitatud lisan 9.

Detailplaneeringuga võib täpsustada maakasutuse sihtotstarvete lubatud kasutuse mahte, mida võib väljendada protsentides.

4.2. Elamumaa

Karula valla arengukavas ja üldplaneeringus sätestatud valla arengu eesmärkide saavutamiseks planeeritakse elamualad eeskätt välja kujunenud kompaktse asustusega külakeskuste elamumaa laiendusena. Elamumaale ei kavandata kortermajade ehitamist.

Reserveeritud elamumaale nähakse ette:

1. kuni kahekorruseliste ühepereelamute või kaksikmajade rajamist;
2. minimaalseks krundi suuruseks reserveeritud elamualadel on 3000 m²;
3. ühele elamukrundile on lubatud ehitada elamule lisaks kuni kaks kõrvalhoonet;
4. lubatud on kaubandus-, teenindus- ja büroohoonemaa kõrvalfunktsioon 20% ulatuses.

Reserveeritud elamumaana (EV) on planeeringusse kantud:

1. Raavitsa küla elamuala, tähis kaardil EV 1, EV 2, EV 3;
2. Kaagjärve küla elamuala, tähis kaardil EV 4, EV 5, EV 6;
3. Lüllemäe küla elamuala, tähis kaardi EV 7, EV 8, EV 9 ja EV 10;
4. Lusti küla elamuala, tähis kaardi EV 11.

4.3. Üldkasutatava hoone ja rajatise maa

Üldkasutatavate hoonete maaks on planeeringus määratletud ühiskondlike hoonete alune ning nende teenindamiseks vajalik maa. Karula valla üldplaneeringuga ei reserveerita täiendavalt üldkasutatavate hoonete ja nende teenindamiseks vajalikku maad.

Üldkasutatava hoone ja rajatiste maana (AA) on planeeringusse kantud järgmised maaüksused:

1. Karula Vallavalitsuse hoone alune ja selle teenindamiseks vajalik maa, tähis kaardil AA 1;
2. Lüllemäe Kultuurimaja hoone alune ja selle teenindamiseks vajalik maa, tähis kaardil AA 2;
3. Karula hooldemaja hoone alune ja selle teenindamiseks vajalik maa, tähis kaardil AA 3;
4. Lüllemäe Põhikooli hoonete alune ja selle teenindamiseks vajalik maa (Lüllemäe ja Kaagjärve külad), tähis kaardil AA 4;
5. Lüllemäe vabadussõja monumendi alune ja selle teenindamiseks vajalik maa, tähis kaardil AA 5;
6. II MS hukkunute ühishaua alune ja selle teenindamiseks vajalik maa, tähis kaardil AA 6;

Punktides 1-4 nimetatud maad taotletakse Karula valla munitsipaalomandisse vallaomandis olevate ehitiste teenindusmaana.

4.4. Kalmistumaa

Kalmistumaaks on planeeringus määratletud olemasolevate kalmistute maa.

1. Lüllemäe vana kalmistu maa, tähis kaardil K 1;
2. Lüllemäe kalmistu maa, tähis kaardil K 2;
3. Vissi kalmistu maa, tähis kaardil K 3.

4.5. Puhke - ja virgestusmaa

Karula vald kuulub Karula-Taheva loodusturismi piirkonda ning jääb Via Hanseatica Valgamaa mõjualale. Karula-Taheva loodusturismi piirkond moodustub looduslikult kaunistest aladest (Karula rahvuspark, Pikkjärve ja Aheru järve ümbrus jne) ning kultuurimälestiste (Karula ja Kaagjärve mõisa hooned, kalmistud jt) kogumist.

Karula valla looduslik omapära, reljeefi liigestatus, maastike vaheldusrikkus ning veekogud loovad eeldused puhkemajanduse ja loodusturismi arendamiseks. Turismi infrastruktuuri täiendamisel ja parandamisel võiks keskenduda teenuste mitmekesistamisele, viljeledes nii loodus-, talu-, seiklus-, jahi-, pere- kui ka terviseturismi, s h puuetega inimestele suunatud terviseturismi.

Karula rahvusparki alal juhendatakse tegevuste planeerimisel Karula rahvusparki turismistrateegia visioonist, mille kohaselt on aastal 2020 Karula mainekas loodus- ja kultuuripäranditurismi piirkond, kus on väärtustatud traditsiooniline ja tervislik elulaad ning kohaliku kogukonna heaolu. Karula piirkonna turismoote põhineb maastikulisel mitmekesisusel, rikkalikul kultuuripärandil ja kvaliteetsel turismiteenusel, mida pakuvad koostööna piirkonna turismiettevõtjad ja organisatsioonid.

Planeeringuga on ette nähtud alljärgnevate tegevuste arendamine:

1. Lüllemäe Tervise ja Spordikeskuse edasiarendamine, tähis kaardil PP 12;
2. Lüllemäe ülemaakondliku laulu-ja tantsupeo paiga rajamine, tähis kaardil PP 11;
3. ökoturismi ja tervislike eluviiside propageerimine Karula Rahvusparki baasil;
4. Karula ja Kaagjärve mõisate baasil ajaloo- ja kultuuriturismi arendamine. Selleks otstarbeks on reserveeritud Karula mõisakompleksi maa, tähis kaardil PP 7, ja Kaagjärve Alamõisa mõisahoone maa, tähis kaardil PP 3
5. mitmekesiste turismiteenuste väljaarendamine ja turismi infrastruktuuri täiendamine;
6. kitsarööpalise raudtee taastamine turismi kergliiklusteeks;
7. projektipõhise tegevuse tulemusena olemasolevate matkaradade ja veekogude äärsete puhkekohtade ühendamine ühtseks võrgustikuks.

Puhkealana reserveeritakse alljärgnevad maad:

1. Kaagjärve puhkekoht, tähis kaardil PP 4;
2. Jaska järve puhkekoht, tähis kaardil PP 5;
3. Karula Pikkjärve puhkekohad, tähis kaardil PP 8, PP 9;
4. Tollari järve puhkekoht, tähis kaardil PP 10;
5. Rebasemõisa torni parkla puhkekoht, tähis kaardil PP 13;
6. Tohvri Kogrejärve puhkekoht, tähis kaardil PP 14;
7. Ödre järve puhkekoht, tähis kaardil PP 15 ja PP 16;

Üldkasutatavateks kogunemiskohtadeks reserveeritakse alljärgnevad maad:

1. Kaagjärve küla spordiplatsi maa, tähis kaardil PP 1;
2. Kaagjärve külakeskuse maa, tähis kaardil PP 2;
3. Karula külakeskuse maa, tähis kaardil PP 6.

Kaagjärve puhkekoht taotletakse munitsipaalomandisse.

Detailplaneeringute koostamisel ja ehitustegevuse korraldamisel käesolevas punktis 4.5 loetletud puhke- ja virgestusmaadel lähtub Karula Vallavalitsus üldeesmärgist, milleks on käeoleva üldplaneeringu punktis 4.3 kokkulepitud tegevuste arendamine.

Karula Vallavalitsusel on õigus:

1. algatada detailplaneeringu koostamine juhul, kui tekib kahtlus kavandatava ehitise takistavast mõjust punktis 4.5 loetletud tegevuste elluviimisele;
2. jätta üldplaneeringu punktis 4.5 kokkulepitud tegevuste elluviimist takistav detailplaneering vastu võtmata ning teha detailplaneeringu koostajale ettepanekud vastuolude likvideerimiseks.

4.6. Tootmis- ja ärimaa

Tootmismaadena on planeeringus reserveeritud:

1. olemasolevate tootmisalade laiendused;
2. olemasolevate, kuid kasutusest välja langenud põllumajanduslike tootmishoonete alad.

Põllumajanduslikud tootmishooned, mis asuvad Karula küla ja Kaagjärve küla kompaktselt hoonestatud alal elamute ja ajalooliste hoonete läheduses, peavad oma mahult ja välisilmelt sobima olemasolevasse keskkonda. Kasutusele võib neid võtta juhul, kui tootmisest tulenev negatiivne mõju (müra, saast, heitgaasid jms) ei välju tootmismaa piiridest ning ei mõjuta lähiümbrust. Planeeringuga välistatakse tootmishoonete rajamine ja renoveerimine kui kaasneb:

1. negatiivne mõju elukeskkonnale (müra, lõhnad, heitgaasid jms);
2. suur keskkonnarisk.

Detailplaneeringu koostamisel korraldatakse keskkonnamõju strateegiline hindamine vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele. Strateegilise keskkonnamõju hindamise algatamise või algatamata jätmise otsustab vallavalitsus kaalutlusotsustuse alusel.

Tootmisettevõtte territooriumist tuleb 20% haljastada, millest kõrghaljastus moodustab 60%. Tootmismaadel parkimine ja liikluskorraldus lahendatakse kinnistu siseselt.

Planeeringuga nähakse ette tootmismaana (TT):

1. Londi tootmisala laiendusmaa, tähis kaardil TT 1. Planeeringuga nähakse ette tootmisala ühendamine raudteega. Ühenduse täpne asukoht määratletakse hilisemate projektide ja planeeringutega;
2. Kaagjärve katlamajamaa, tähis kaardil TT 2;
3. Kaagjärve suurfarmi tootmisala, tähis kaardil TT 3;
4. Kaagjärve veinilao tootmisala, tähis kaardil TT 4;
5. Kaagjärve kuivati ümbruse tootmisala, tähis kaardil TT 5;
6. Kaagjärve sigalakompleksi ala, tähis kaardil TT 6;
7. Vähero tootmisala, tähis kaardil TT 7;
8. Karula töökoja kinnistu, tähis kaardil TT 8;
9. Karula keskuse tootmisala, tähis kaardil TT 9;
10. Karula 2 tootmisala, tähis kaardil TT 10,
11. Karula põllumajandustootmisala, tähis kaardil TT 11;
12. Kõivu kinnistu tootmisala, tähis kaardil TT 12;
13. Lüllemäe tootmisala, tähis kaardil TT 13.

Planeeringuga nähakse ette taotleda munitsipaalomandisse Karula valla omandis olevate tootmishoonete aluse ja neid teenindava maana Kaagjärve katlamajamaa ja Kaagjärve veinilao tootmisala.

Olemasolevate ärimaadena nähakse planeeringuga ette Kaagjärve külas Kopli ja Alamõisa ärimaad (tähis kaardil B 1 ja B 2), Lüllemäe küla ärimaa (tähis kaardil B 5) ja Riisali külas metskonna kontori ärimaa (tähis kaardil B 6). Täiendava ärimaana reserveeritakse planeeringuga

Alamõisa peahoonet ümbritsev maa (tähis kaardil B 3 ja B 4). Ärimaa planeerimisega luuakse planeeringus eeldused teenindus- (kauplused jm) ja turismiettevõtluse (hotellid jm) arendamiseks.

4.7. Mäetööstusmaa

Üldplaneeringu kaardile on kantud Valga maakonnaplaneeringus olevad andmed maardlate asukohtade kohta. Planeeringuga nähakse ette vallas olevate maardlate ja karjääride kasutuselevõtmine juhul, kui kaevandamine on seadustest tulenevalt võimalik. Karjääride ja maardlate kasutusele võtmisel tuleb juhinduda õigusaktides sätestatud nõuetest, koostada tuleb maavara geoloogiline uuring vastavalt keskkonnaministri määrusega kehtestatud üldgeoloogilise uurimistöo ja maavara geoloogilise uuringu tegemise korrale ning vajadusel teostada maardla avamisega kaasnevate keskkonnamõjude hindamine. Vastavalt Valga maakonnaplaneeringule reserveeritakse karjääride ja maardlate (TM) maa alljärgnevalt:

Liivakarjäärid:

1. Kanasiiva karjäär;
2. Kirbu karjäär;
3. Rautina 1 karjäär;
4. Rautina 2 karjäär;
5. Puurina karjäär.
6. Londi karjäär

Kruusakarjäärid:

1. Metsoja 1 karjäär;
2. Metsoja 2 karjäär.

Turbamaardlad:

1. Kantsi maardla;
2. Kirbu maardla;
3. Koobassaare maardla;
4. Kärksaare maardla;
5. Köstrejärve maardla;
6. Lauksilla maardla;
7. Lopi maardla;
8. Mehiksoo maardla;
9. Metsoja maardla;
10. Struuga maardla;
11. Väike Apja maardla.

4.8. Tehnoehitiste maa ja jäätmekäitluse maa reserveerimine

Tehnoehitise maaks määratakse järgmised maaüksused:

1. Kaagjärve biotiigi maaüksus;
2. Lüllemäe biotiigi maaüksus;
3. Kaagjärve reoveepuhasti maaüksus;
4. Lüllemäe reoveepuhasti maaüksus;
5. Lüllemäe elamute puurkaevu maaüksus;
6. Lüllemäe võitööstuse puurkaevu maaüksus;
7. Karula puurkaevu maaüksus;
8. Pikkjärve puurkaevu maaüksus;
9. Kaagjärve Mäemõisa puurkaevu maaüksus;
10. Kaagjärve Sepa puurkaevu maaüksus;
11. Kaagjärve keskuse puurkaevu maaüksus;

12. Lüllemäe staadioni reovee ülepumpla maa;
13. Kaagjärve reovee ülepumpla maa.

Nimetatud maad taotletakse Karula valla munitsipaalomandisse.

Planeeringuga nähakse ette Londi jäätmete kogumispunkti maa. Jäätmete kogumispunkti projekteerimine toimub seadustes sätestatud nõudeid järgides ning vajadusel viiakse läbi keskkonnamõtjude hindamine.

5. Tehniline infrastruktuur

5.1. Teed, avalikult kasutatavate teede ja radade määramine

Karula Vallavolikogu määrab tee omaniku nõusolekul ja tingimustel ning vallavalitsuse ja omaniku vahel sõlmitud lepingu alusel eratee avalikuks kasutamiseks ning nimetab teehoiu korraldamise eest vastutava isiku. Avalikult kasutatavad teed on kohalikud maanteed, millede nimekiri koos tee numbri ja nimetusega on esitatud lisa 8.

Teeseadusest tulenevalt on planeeringule kantud riigimaantee kaitsevöönd, mille laiuseks on 50 meetrit sõiduraja teljest. Võru- Mõniste-Valga tugimaantee teljest tuleb arvestada 25 m ulatuses tee tehnilise tsooniga perspektiivseks teelaienduseks, kergliiklustee rajamiseks, kommunikatsioonide paigaldamiseks jms tegevuste tarbeks. Üldplaneeringuga ei nähta ette uusi peale- ega mahasõite Võru-Mõniste-Valga tugimaanteelt.

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks on ette nähtud teeäärsed kaitsevööndid. Lähtudes erinevast saaste- ja maastikutüübist on kolm erinevat vööndit (lisa 6) ja nende piiride kaugus sõidutee servast erinevate maanteede klasside korral vastavalt lisale 7. Karula valla tugimaanteede, kõrvalmaanteede ja kohalike maanteede nimekiri on esitatud lisa 8.

Avalikult kasutava veekogu kallasrajale juurdepääsu tagamiseks sõlmitakse tee omaniku ja vallavalitsuse vahel tee avaliku kasutamise leping.

Teede tehnilise seisukorra parandamiseks ja piirkonna arengueelduste loomiseks vajaminevad tingimused ja vahendid määratletakse täpsemalt teehoiukavas. Olulisemaks meetmeks seatakse käesoleva planeeringuga valda läbivate kruusateede muutmist tolmuwabaks, eelkõige riigitee nr. 25103 Vana-Antsla–Lüllemäe (Lüllemäe-Valtina lõik), riigitee nr. 23114 Laatre-Lüllemäe-Hargla (Lüllemäe-Hargla lõik) ja riigitee nr. 23106 Kirbu-Koikküla tolmuvara kattega katmist.

Üldplaneeringuga uute bussiliinide avamist ja uute peatuste rajamist ette ei näha. Ühistranspordi arendamisel lähtutakse ühistranspordi arengukavadest, arvestades seejuures elanikkonna vajadusi. Üldplaneeringu realiseerimise käigus korrigeeritakse bussiühendust vastavalt arengukavale, arvestades seejuures elanikkonna vajadusi

5.2. Elekter

Põhiliinide osas ei nähta ette muudatusi. Olemasolevate põhiliinide rekonstrueerimine toimub vastavalt liinide tehnilisele seisukorrale ning AS Eesti Energia arengukavale. Täiendavate liinide väljaehitamine toimub projektipõhiselt liitumissoovist lähtuvalt.

Karula valla üldplaneeringuga nähakse soovitatavalt ette:

- ehitada ja projekteerida uued ja rekonstrueeritavad elektriliinid maakaablisse;
- detailplaneeringukohustusega aladel projekteerida elektriliinid maakaablisse.

5.3. Ühisveevärk ja -kanalisatsioon

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni väljaehitamisel lähtutakse Karula Vallavolikogu 09.11.2004.a määrusega kinnitatud Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukavast. Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga kaetaval alal peab ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni omanik või valdaja seda arendama selliselt, et oleks võimalik tagada kõigi sellel alal olevate kinnistute veega varustamine ühisveevärgist ning kinnistutelt heitvee ärajuhtimine ühiskanalisatsiooni.

Uute puurkaevude rajamisele eelistada kasutuses olevate puurkaevude rekonstrueerimist ja ühendamist uute võrkudega. Valla investeeringute toel rajatavate puurkaevude planeerimisel tuleks eelistada piirkondi, kus oleks võimalik puurkaevuga liita maksimaalne arv uusi tarbijaid, tagamaks nende varustus kvaliteetse põhjaveega.

Karula valla omandis on alljärgnevad puurkaevud: Lüllemäe võitööstuse, Lüllemäe elamute, Karula, Kaagjärve keskuse, Kaagjärve Sepa ja Kaagjärve Mäemõisa puurkaev (lisa 1).

Puurkaevude haldaja on OÜ Savelen. Karula valla puurkaevude sanitaarkaitsetsoonid on järgnevad: Lüllemäe elamute, Lüllemäe võitööstuse, Karula, Kaagjärve Sepa, Kaagjärve Keskuse ja Kaagjärve Mäemõisa puurkaevudel on sanitaarkaitsevöönd 30m.

Karula valla arengukava näeb prioriteetsete tegevustena ette Lüllemäe, Kaagjärve ja Karula külas vee- ja kanalisatsioonitorustike renoveerimise, Lüllemäe reoveeülepumplate renoveerimise, biopuhastusjaama rekonstrueerimise, Kaagjärve ülepumplate ja biopuhastusjaama rekonstrueerimise, Mäemõisa puurkaevu valla omandisse taotlemise ja korrastamise, Kaagjärve mõisahoonde veepuhastusseadme paigaldamise.

Reovee ärajuhtimise suublana kasutatakse Rautina (Lopisoo) oja – Pedeli jõge (pärast biotiike) ja Köstrejärve (Laanemetsa oja – Aheru järv – Koiva jõgi – Riia laht) (pärast biotiike, soist ala ja oja). Reovee mõju antud veekogudele pole hinnatud, kuid arvatavasti suudavad biotiigid ja soised alad suhteliselt väikese reoveekoguse üsna edukalt puhastada. Reoveepumplad ja reoveepuhastid on esitatud lisas 2.

5.4. Jäätmemajandus

Karula valla territooriumil jäätmete kogumine, vedu ja hoidmine, taaskasutamise ja kõrvaldamise korraldamine, nende tegevustega seotud tehnilised nõuded ning jäätmetest tervisele ja keskkonnale põhjustatud ohu vältimise või vähendamise meetmed on sätestatud Karula valla jäätmehoolduseeskirjaga.

Valga maakonna riskianalüüsist ja kriisireguleerimisplaanist tulenevalt ei ole taudi tagajärjel surnud loomade matmispaikade perspektiivseid asukohti käesoleva planeeringuga määratletud. Käesoleva planeeringuga määratletakse, et taudi tagajärjel surnud loomade matmispaigad kindlustab kinnistu omanik, järgides seejuures seadustes sätestatud nõudeid. Kavandatav loomsete jäätmete matmiskoht peab vastama keskkonnanõuetele ja kohaliku omavalitsuse organi kehtestatud heakorranõuetele. Kavandatava matmiskoha keskkonnanõuetele vastavuse kohta annab arvamuse maakonna keskkonnateenistus.

5.5. Haljastus ja heakord

Karula valla haljastuse ja heakorra põhimõtted sätestatakse Karula valla heakorraeeskirjadega. Üldplaneeringuga määratakse piirdeaedade ja pügatavate hekkide maksimaalseks kõrguseks kompaktse asustusega aladel 2,0 m. Piirdeaed peab olema arhitektuurses kooskõlas krundi ümbrusega.

5.6. Tuletõrje veevarustus

Karula vallas tuletõrjehüdrandid puuduvad. Tuletõrje vett võetakse olemasolevatest tiikidest. Oluline on tuletõrje veevõtukohtade rajamine ja hooldamine, eriti väljaspool hajaasustuses nõuetekohaste veevarustussüsteemidega varustatud piirkondi. Varem välja ehitatud tuletõrjeveevõtu kohad vajavad ülevaatamist, et anda hinnang nende tehnilisele seisundile ja edaspidisele kasutatavusele. Üldplaneeringu kaardile on kantud avalikud ja tähistatud tuletõrjeveevõtu kohad.

Uute ehitiste planeerimisel arvestatakse Vabariigi Valitsuse 27.10.2004 a määrusega nr 315 „Ehitisele ja selle osale esitatavad tuleohutusnõuded” § 28 lõike 1 punktis 3 ning EVS 812-6:2005 „EHITISE TULEOHUTUS osa 6: ”Tuletõrje veevarustus“ sätestatud nõudeid.

6. Ehitamise printsiibid

6.1. Ehitamise üldprintsiibid

Elamuehituses on põhiliseks suunaks ühepereelamute ehitamine. Soovitavad on kuni kahekorruselised katuse-, ärkli- või mansardkorrusega elamud, kõrgusega 9 meetrit, katusekalle vahemikus 15-45 kraadi.

Ehitamisel juhinduda soovitatavalt alljärgnevatest põhimõtetest:

1. järgida traditsioonilisi ehitusmahtusid, ehitusmaterjale, arhitektuurseid lahendusi (katusekalded, välisviimistlusmaterjalid, fassaadi paiknemine tee suhtes jne);
2. uued hooned sobitada piirkonnas välja kujunenud ehituslaadiga ning arvestada piirkonna maastikulist tervikut ja miljööd;
3. arvestada küladele iseloomulikke struktuuri – hoonete (hoonegruppide) paigutust maastikus.

Ehitise püstitamisel tuleb arvestada, et selle juurde rajatavad kommunikatsioonid (teed, elektriliinid jm) ei muudaks maastiku esteetilist väärtust. Ehitiste paigutamisel hajaasutusse tuleb arvestada loodusliku ümbrusega ja säilitada olemasolev haljastus võimalikult looduslikuna.

Soovitatavalt eelistada vanade talukohtade ja teede korrastamist uute rajamisele. Soovitatavalt mitte tekitada suuremaid kui viiekraadiseid katusekalde erinevusi ühes ja samas hoonetegrupis. Õuealale ehitamisel on vaja arvestada hoonestuse sobivust õueala miljöösse.

Ehitamisel tuleb arvestada lisaks riigimaanteede kaitsevööndile ka sanitaarkaitsevööndiga, lähtudes riigimaanteede perspektiivsest liiklussagedusest. Detailplaneeringutes tuleb näha ette kohalike teede võrk ja nende sidumine riigimaanteedega, arvestades ühistranspordi arendamise kavadega.

Ehitusprojekti seletuskiri peab sisaldama ehitamise käigus tekkiva ehitusprahi käitlemist, samuti prügi käitlemise edaspidise ekspluatatsiooni käigu juhiseid.

Ehitamise vajadus roheline võrgustiku aladele peab olema põhjalikult läbikaalutud ja põhjendatud, järgida tuleb ehitiste mõju maastikule ja rohevõrgustiku toimimisele. Arhitektuursete lahendused peavad arvestama kohaliku maastikulise situatsiooni ja arhitektuursete tavadega.

Ehitise püstitamiseks maatulundusmaa sihtotstarbega katastriüksusele, millel ei asu ehitisi, moodustatakse iseseisev ehitise alust ning selle teenindamiseks vajalikku maad hõlmav katastriüksus, mille sihtotstarbe määrab detailplaneeringu koostamise kohustuse puudumise korral kohalik omavalitsus ehitise kasutamise otstarbe alusel.

Käesoleva üldplaneeringuga väljaspool määratud või reserveeritud alasid maakasutuse sihtotstarbeid ei muudeta ega piirata nende määramist. Nendel aladel sihtotstarvete määramist ja muutmist ei käsitleta üldplaneeringu muutmisenä juhul kui kinnistu senine maakasutuse juhtfunktsioon säilib vähemalt 70% ulatuses. Nimetatud protsenti arvestatakse kinnistu pindalast ja maakasutuse juhtfunktsioonist, mis on moodustatud enne üldplaneeringu kehtestamist.

Juhul, kui kinnistu asub looduskaitsealal või kaitsealuse pargi alal, kui kinnistul paikneb looduse üksikobjekt või kaitsealuse liigi püsielupaik, siis vastavalt Looduskaitseaduse § 14 lg 1 järgi tuleb projekteerimistingimuste, ehitusloa ja väikeehitise rajamise nõusoleku väljastamise ja detailplaneeringute koostamisel arvestada looduskaitseaduses sätestatud kitsendustega ning taotleda vajalikud Valgamaa Keskkonnateenistuse kooskõlastused.

Muinsuskaitsealal projekteerimistingimuste väljastamisel ning detailplaneeringute koostamisel tuleb arvestada muinsuskaitsealade sätetatud kitsendustega ning taotleda vajalikud muinsuskaitseameti kooskõlastused.

6.2. Ehitamine rohelise võrgustiku alale

Ehitustegevuse teostamisel rohelise võrgustiku aladel tuleb arvestada alljärgneva:

1. soovitatavalt rajada väikese keskkonnariskiga objekte: elamud, puhkemajad jms;
2. soovitatavalt kasutada ehitiste välisviimistluse materjalidena looduslikke materjale, eelistatud välisviimistlusmaterjal on puit ja looduslik kivi;
3. ei ole soovitatav rajada suuri infrastruktuuri objekte nagu näiteks prügilad, jäätmeoidlad, kõrge keskkonnariskiga rajatised. Juhul kui nende rajamine on möödapääsmatu, tuleb eriti hoolikalt valida rajatiste asukohta ja leevendada võimalikku negatiivset mõju;
4. krundil on õuema maksimaalne pindala 5000 m², õuema osas on lubatud metsamaa raadamine.
5. soovitatav hoone harja kõrgus on 8 m ja teine korrus üksnes katusekorrusena;
6. ehitustegevused, mis kavandavad joonehiti, tuleb kooskõlastada maavalitsuse ja keskkonnateenistusega.

Rohelise võrgustiku alade loetelu ja eesmärgid on esitatud punktis 8.

6.3. Ehitamine väärtuslikele maastikele ja miljööväärtuslikele aladele

Miljööväärtuslikele aladele püstitatavad ehitised planeeritakse, projekteeritakse ja ehitatakse nii, et säiliks ja tuleks esile kohalikud loodus-, muinsus-, ja kultuuriväärtused, arvestades ehitamise üldnõudeid ning alljärgnevas peatükis esitatud erisusi.

Väärtuslikel maastikel ja miljööväärtuslikel aladel ehitades tuleb pöörata tähelepanu sellele, et säiliks:

1. ajalooliste ehitiste omapära ning miljöoline terviklikkus;
2. ala looduslike motiivide ja vormide väljakujunenud suhe;
3. väljakujunenud ajalooline asustusstruktuur ja maastikumuster.

Vältida tuleb kõiki piirkonnale omaduselt või väljanägemiselt võõraid elemente. Esmajärjekorras on soovitatav kasutusele võtta vanad talukohad. Uute hoonete ehitamisel soovitatavalt arvestada ajaloolist hoonestuse paiknemist, asukoha miljööst tulenevat stiili- ja kujundusnõudeid, olemasoleva hoonestuse kõrgust ning ajaloolist välisfassaadi.

Väärtuslike maastike ja miljööväärtuslike alade eripära säilimiseks tuleb uute hoonete ehitamisel, olemasolevate hoonete renoveerimisel ja juurdeehituste tegemisel soovitatavalt järgida järgmisi põhimõtteid:

1. uute hoonete ehitamisel tuleb järgida olemasolevat õuestruktuuri, sealhulgas vältida kaugvaadete täisehitamist;
2. rajatavad hooned peavad sobima miljöosse, hooned peavad olema olemasolevatega sarnaste gabariitidega, ehitusaluse pinna ja mahu ning katusekaldega;
3. olemasolevate hoonete remontimisel ja juurdeehituste tegemisel tuleb järgida hoonete arhitektuuri;
4. säilima peavad akende ja uste kujud, asend fassaadil ja seinas;
5. kasutada piirkonnale omaseid traditsioonilisi ja looduslike ehitusmaterjale, eelistatud välisviimistlusmaterjal on puit;

6. soovitatav hoonete harja kõrgus on 8 m ja soovitatavalt teine korrus üksnes katusekorrusena.

Karula vald võib uute hoonete ehitamisel väärtuslikele maastikele ja miljööväärtuslikule alale nõuda :

- eskiisprojekti esitamist;
- vajadusel spetsiaalsete ekspertarvamuste koostamist;
- detailplaneeringu koostamist.

Karula vallal on õigus jätta miljööväärtuslikule alale jäävate kinnistute jagamisel ja ehitusalade määramisel või alale mitte iseloomulike ehitiste püstitamisel ala eesmärgiga vastuolus olev detailplaneering kehtestamata.

Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike maastike loetelu ja eesmärgid on esitatud punktides 9 ja 10.

6.4. Ehitamine Karula rahvuspargi alal

Lisaks Karula rahvuspargi kaitse-eeskirjas sätestatud tingimustele seatakse käesoleva üldplaneeringuga Karula rahvuspargi piiranguvööndis ehitamisele alljärgnevad tingimused:

1. võtta esmajärjekorras kasutusse ning taastada endised talukohad ja endiste ehitiste asukohad;
2. ehitamisel on oluline hoonestuse paigutamine ja sobitamine maastikku;
3. soovitatav on ehitusmaterjalidena kasutada looduslikke materjale, eelistatavalt puitu ja looduslikku kivi, soovitatav ehitiste kõrgus on pooleteisekordne ja katuse tüüp viilkatus, mille kalle on 37-47 kraadi;
4. soovitatav on rajada piirkonda looduses puhkamisega seotud ehitisi (puhketalud, matkarajad, lõkkeplatsid jms);

6.5. Ehitamine Karula Pikkjärve maastikukaitsealal

Karula valla üldplaneeringuga seatakse Karula Pikkjärve maastikukaitsealal ehitamiseks alljärgnevad tingimused:

1. soovitatav on võtta esmajärjekorras kasutusse ning taastada endised talukohad ja endiste ehitiste asukohad;
2. ehitamisel on oluline hoonestuse paigutamine ja sobitamine maastikku;
3. soovitatav on kasutada ehitusmaterjalidena looduslikke materjale, eelistatud materjaliks on puit, soovitatav ehitiste kõrgus on pooleteisekordne ja soovitatav katuse tüüp viilkatus;
4. soovitatav on rajada piirkonda looduses puhkamisega seotud ehitisi (talud, matkarajad, lõkkeplatsid jms).

7. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud

7.1. Detailplaneeringu koostamise kohustusega alad

Detailplaneeringu koostamise kohustusega aladeks on:

1. Raavitsa elamupiirkond;
2. Londi tööstusala;
3. Kaagjärve küla kompaktselt hoonestatud ala;
4. Karula küla kompaktselt hoonestatud ala;
5. Lüllemäe küla kompaktselt hoonestatud ala.

Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade piirid on kantud üldplaneeringu kaardile.

Tehnovõrgud tuleb detailplaneeringu koostamise kohustusega aladel projekteerida maa alla ja teemaale, võimalusel ühte kaevesse.

Karula vald võib põhjendatud vajaduse korral algatada detailplaneeringu koostamise ka nendel aladel ja juhtudel, mille puhul üldreeglina detailplaneeringu koostamise kohustust ei ole.

Väiksemad krundid alajaamade, pumplate ja teiste tehnorajatiste jaoks võib moodustada ilma detailplaneeringut koostamata.

Detailplaneeringu kohustusega alal võib ilma detailplaneeringu koostamiseta laiendada olemasolevaid hooneid maapealsest kubatuurist kuni 33% tingimusel, et projekteerimistingimused kooskõlastatakse naaberkiinnistute omanikega ning tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

Käesoleva Karula valla üldplaneeringuga on täpsustatud Valga Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringuga "Tihe- ja hajaasustusega alad" määratletud sihtotstarbeid vastavalt Karula valla üldplaneeringu seletuskirjale ja planeeringu kaardile.

7.2. Detailplaneeringu koostamise juhud

Detailplaneeringu koostamine on kohustuslik järgmistel juhtudel:

1. hajaasustatud kohtades maa-ala kruntideks jagamisel, kui soovitakse ehitada enam kui viiest pereelamust koosnevat hoonete gruppi;
2. hotelli rajamisel;
3. bensiinjaama rajamisel;
4. alla 1 ha pindalaga kinnistu jagamisel väiksemateks kinnistuteks eesmärgiga moodustada eraldiseisvaid ehituskrunte;
5. tootmisettevõtete rajamisel, kui tootmisest tulenevad negatiivsed mõjud (müra, saast, ebameeldiv lõhn, heitgaasid jms) väljuvad tootmismaa piiridest ning mõjutavad lähiümbrust või kavandatakse rajada üle 1000 m² ehitusaluse pinnaga tootmise- või laohoonet.

Karula vald võib põhjendatud vajaduse korral algatada detailplaneeringu koostamist ka alljärgnevatel juhtudel:

1. rohevõrgustikule ehitamisel;
2. ehitamisel väärtuslikule maastikule;
3. ehitamisel miljööväärtuslikele aladele;
4. ehitamisel riikliku kaitse all olevatele maadele;
5. lähtuvalt avalikest huvidest.

8. Karula valla roheline võrgustiku toimimist tagavate tingimuste seadmine

8.1. Rohelise võrgustiku tugialad ja koridorid

Roheline võrgustik on loodusliku mitmekesisuse säilitamiseks kavandatud looduslike ja poollooduslike alade võimalikult seostatult toimiv süsteem. Rohelise võrgustiku tugialade ja koridoride metsakategooriaks on üldjuhul tulundusmets, välja arvatud seadustega määratletud piirangutega aladel (kaitsealad, püsielupaigad jm). Seadustega määratletud piirangutega aladel on metsakategooriaks seaduse alusel kas hoiumets või kaitsemets.

Roheline võrgustik ühendab kaitsealad looduslike aladega ühtseks terviklikuks süsteemiks. Roheline võrgustik toetab bioloogilist mitmekesisust, tagab stabiilse keskkonnaseisundi ning hoiab alal inimesele elutähtsaid keskkonda kujundavaid protsesse (põhja- ja pinnavee teke, õhu puhastumine, keemiliste elementide looduslikud ringed jne).

Rohelise võrgustiku aladel tuleb arvestada lisaks käesolevale üldplaneeringule Valga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" sätestatud tingimuste ning soovitustega.

Karula valla territooriumile jäävad alljärgnevad roheline võrgustiku tugialad:

1) Toogipalu tugiala

Tugiala asub Valga linnast lääne suunas Valga-Võru raudtee ja Valga-Võru maantee vahel ning moodustab ida-kagupoolse osa Valga linna ümbritsevast rohelisest vööndist. Toogipalu tugialast on välja jäetud Raavitsa elamupiirkonna ala.

2) Karula tugiala

Ala sisse jääb Karula rahvuspark. Vähesse asustuse ja suuremate maanteed puudumise tõttu on see üheks tähtsamaks tugialaks ning on tähtsaim Valgamaa ja ka kogu Kagu-Eesti roheline võrgustiku koostisosa.

3) Vähero tugiala

Tugiala asub Valga-Võru raudteest põhja suunas ja ulatub Korva luha ning Iigaste külani. See on valdavalt segametsade ala, mida ei killusta haritava maa lapid. Piirkonda läbib Ärna jõgi ning alas paikneb kolm kaitsemetsade vööndit. Ala sees kulgevad mitmed väiksemad kraavid ja ojad. Asustus tugiala piires praktiliselt puudub.

Karula valla territooriumile jäävad alljärgnevad roheline võrgustiku koridorid:

1. Jaanikese – Toogipalu koridor

Koridor piirneb vahetult Valga linnaga ning ühendab kahte linna läheduses olevat tugiala. See on sega- ja okasmetsadega ning muude looduslike aladega kaetud piirkond linna ümbruses.

2. Toogipalu – Lepa koridor

Koridor kulgeb loode-kagu suunaliselt kahe tugiala vahel. Selles koridoris on üsnagi vähe metsaalasid. Ala piires on asustust vähe ning koridori piir on tähistatud Valga-Võru tugimaanteest 250m kaugusel. Konfliktala moodustub ribastruktuuri suubumisel Koiva-Mustjõe tugialasse, kus koridor lõikub Valga-Võru tugimaanteega. Toogipalu koridori alast on välja jäetud Londi tööstusala piirkond.

3. Lepa – Karula Pikkjärve koridor

Maakonna lõunaosas asuv põhja-lõuna suunaline koridor. Ala kesk ja põhjaosa on valdavalt kaetud segametsade või karjamaadega. Lõunaosas on valdavalt haritav maa, millel kulgeb Ujuste oja ning mitmed kraavid. Soisemad alad paiknevad koridori põhjatipus. Põhjaosas asub Jaska järv, mille läheduses esineb okasmetsa ning sealhulgas ka kaitsemetsa. Vähesel määral esineb asustust üksnes koridori lõunaosas. Konfliktala moodustub koridori lõunatipu ja Valga-Võru tugimaantee lõikumisel.

4. Vilaski – Karula Pikkjärve – Valtina koridor

See on maakonna lõunaosas asuv kolme tugiala ühendav lääne-idasuunaline koridor. Ribastruktuuri määravad suures osas ära selle pikisuunas paiknevad Karula Pikkjärv, Männiku oja, Mürgi oja ning Vareseoja ja nende ümber olevad segametsad. Vähem esineb okasmetsa ja soisemaid alasid. Koridori keskosas on ka haritavat maad. Ribastruktuuri sisse jääb Karula Pikkjärve kaitseala, mille läheduses on veel ka kaitsemetsa ning Kirbu soo, mis on arvatud Natura 2000 võrgustiku eelvaliku nimekirja.

8.2. Konfliktalad

Planeeringus leiavad kajastamist olemasolevad konfliktalad, eelkõige need, mis jäävad väärtustatud alade (roheline võrgustik, väärtuslikud maastikud) ja joonrajatiste vahele. Konfliktaladele rakendatavatest meetmetest pakuvad planeeringu koostajad välja ühe võimaliku lahendusena paigaldada teedele liiklusmärgid võimaliku ohu teavitamiseks, näiteks hoiatusmärk “Metsloomad” hoiatab autojuhte võimalikest ohtudest antud koridorides.

8.3. Rohelise võrgustiku toimimist tagavad kasutustingimused

Rohelise võrgustiku aladel on prioriteediks väärtuslike metsa- ja soolade, poollooduslike koosluste, erinevate liikide elupaikade ja kasvukohtade säilimine.

Rohevõrgustiku toimimise tagamiseks tuleb täita järgmisi tingimusi:

1. arvestada rohelise võrgustikuga teede ja liinitrasside rajamisel ning tagada liikidele rändeteedel ohutus liikluskorralduslike või tehniliste lahendustega;
2. säilitada rohevõrgustiku ökoloogiline sidusus;
3. soovitatavalt ei tohi looduslike alade minimaalne osatähtsus rohelise võrgustiku struktuurielementidel langeda tugialas alla 90%;
4. metsamaade majandamisel lähtuda metsaseadusest, metsakorralduskavadest ning metsamajanduse heast tavast.

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek täpsustada Valga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused” määratletud rohelise võrgustiku tugialade ja koridoride piire vastavalt üldplaneeringu kaardile.

9. Väärtuslikud maastikud

9.1. Riikliku tähtsusega väärtuslik maastik

Riikliku tähtsusega väärtuslikuks maastikuks on Karula rahvuspark.

Ala väärtus on järgmine:

1. põhiline väärtus on looduskaitse- ja puhkeotstarbeline.
2. hästi on säilinud asustumuster;
3. on säilinud ja taastatud kultuurilised ja ajaloolised hooned;
4. kaunid vaated ja järved.

Karula rahvuspargis on head võimalused loodusturismi arendamiseks.

Soovitused maakasutuse ja hoolduse osas ala piirides:

- hoida korras kõiki põllu- ja rohumaid, erist tähelepanu pöörata looduslike niitude traditsioonilisele hooldusele;
- säilitada ja korrastada vanad talukohad ja taluhooned;
- jätkata matkajatele puhkekohtade ja matkaradade loomist ja olemasolevate korrastamist.

9.2. Maakondliku tähtsusega väärtuslik maastik

Maakondliku tähtsusega väärtuslikuks maastikuks on:

1. Valtina – Lusti ümbrus

Ala paikneb Vana-Antsla - Lüllemäe tee ja Võru maakonna piiri ääres, piirnedes lõunast Karula rahvuspargiga. Alal on hästi säilinud asustatud ja hooldatud hajakülad. Esteetiliselt väärtust lisab Kogrejärv.

Alale annavad väärtuse:

- hästi säilinud, asustatud ja hooldatud hajakülad;
- esteetiline Kogrejärv;
- kaunis maastik.

Soovitused maakasutuse ja hoolduse osas ala piires on järgmised:

- hoida kaunid maastiku vaated avatutena,
- vältida maastiku võsastumist,
- vältida lageraiet Kogrejärve ümbruses.

2. Karula-Pikkjärve ümbrus

Alale annavad väärtuse:

- säilinud Karula mõisapark koos ajaloolise hoonestusega, kirik, ajalooline külaasustus;
- kaunis Pikkjärv;
- vaheldusrikas maastik.

Soovitused maakasutuse ja hoolduse osas ala piires on järgmised:

- hoida järve vaated avatutena,
- korrastada Karula mõisa hoonestus,
- vältida maastiku võsastumist.

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek täpsustada Valga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus “Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnaningimused” määratletud Valtina-Lusti ümbruse ja Karula-Pikkjärve ümbruse kui maakondliku tähtsusega väärtusliku maastiku piire vastavalt üldplaneeringu kaardile.

9.3. Kohaliku tähtsusega väärtuslikud maastikud

Kohaliku tähtsusega miljööväärtuslikuks maastikuks on Kaagjärve küla mõisaid ümbritsev ala. Ala väärtus seisneb järgmises:

1. säilinud on ajalooline mõisaaegne hoonestus;
2. säilinud on mõisaaegne kõrghaljastus.

Soovitus maakasutuse ja hoolduse osas ala piires on hoida ära mõisate lagunemine ning parkide hävinemine.

Käesoleva üldplaneeringuga tehakse ettepanek muuta Valga maakonnaplaneeringu teemaplaneeringus "Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused" määratletud Kaagjärve küla ümbruse kui kohaliku tähtsusega väärtusliku maastiku piire vastavalt üldplaneeringu kaardile.

10. Miljööväärtuslikud alad

Ajaloolise miljööväärtusliku ja pärandkultuurimaastiku tuumikalaks on Kaagjärve ja Karula mõisakompleks. Lüllemäe kui kunagine kihelkonnakeskus on struktuurilt suhteliselt kompaktne ning seal paiknevad vallamaja, kultuurimaja, raamatukogu, kauplus ja postkontor. Aleviku iseloomu määrab oluliselt ajaloolise kihelkonnakeskuse ning 20. sajandi alguskümnendite hoonetega ansambel. Kaagjärve mõis koos kõrvalhoonetega ja mõisapark asuvad vahelduva reljeefiga maastikul, moodustades suurepärase ansambli, kus on eriti tähtis koht vaadete säilitamisel ning kogu mõjusfääri arhitektuurilise lahenduse sobilikkuse tagamisel. Valdav osa alast ühtib käesoleva planeeringuga täpsustatava Valga maakonnaplaneeringus kehtestatud miljööväärtusliku alaga, kus tuleb arvestada sellele kehtestatavate kasutustingimustega, mida käesolev üldplaneering arvestab. Ajaloolise Kaagjärve kaksikasula miljööväärtuse suurendamiseks on vajalik algatada mõisa tootmiskompleksi hoonete korrastamine ning vältida uute hoonete paigutamist vanade hoonete lähedale. Võimaluse korral lammutada mittevajalikud endised sovhoosi tootmishooned.

Miljööväärtuslike aladena on määratletud alljärgnevat ajaloolisi ehitisi ümbritsev ala :

1. Raavitsa vesiveski, tähis kaardil M 1;
2. Rautina kultuurimaja, tähis kaardil M 3;
3. Rautina ait, tähis kaardil M 4;
4. Kaagjärve kitsarööpalise raudtee raudteejaama hoone, tähis kaardil M 5;
5. Kaagjärve mõisad: Alamõisa, Mäemõisa ja seda ümbritsev park, tähis kaardil M 6;
6. Vissi Apostlik-Õigeusu kirik, Vissi kihelkonnakooli hoone, kalmistu ja Vissi kiriku ridaküla, tähis kaardil M 7;
7. Karula paisjärve ümbruse vanad hooned, tähis kaardil M 8;
8. Karula mõisakompleks Karula külas, tähis kaardil M 9;
9. Lüllemäel kirikuvaremed, uus kirik ja pastoraadihoone, Lüllemäe küla vana hoonestus, tähis kaardil M 12;
10. Rebasemõisa ajaloolised hooned Rebasemõisa külas, tähis kaardil M 13;
11. Kivi rehielamu, tähis kaardil M 15;

Nimetatud alade miljööväärtus seisneb väärtuslikus arhitektuuris ning ajaloolises hoonestuses.

Miljööväärtuslikuks alaks määratakse üldplaneeringuga:

1. Niklusemägi, tähis kaardil M 2;
2. Karula Musumägi, tähis kaardil M 10;
3. Pikkjärve ümbrus, tähis kaardil M 11;
4. Jaan Lattiku sünnikoht koos tammepuisteedega, tähis kaardil M 14.

Soovitused maakasutuse ja hoolduse osas on järgmised:

- hoida ära ajalooliste hoonete lagunemine ning parkide hävinemine;
- hoida korras hooned ümbritsev territoorium.

11. Looduskaitse objektid

11.1. Looduskaitse objektid Karula vallas

Kaitsealad:

- Karula rahvuspark;
- Karula Pikkjärve maastikukaitseala.

Hoiualad:

- Kirbu soo hoiuala, mille kaitse-eesmärk on EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisas nimetatud elupaigatüübi – liigirikaste madalsoode (7230) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitse.

Kaitstavad looduse üksikobjektid:

- 1) Purgitsa rändrahn;
- 2) Mustlepp/Lüllemäe sanglepp;
- 3) rahapettai.

Kaitstavate liikide püsielupaigad:

- 1) Lusti kalakotka püsielupaik, asukohaga Lusti küla;
- 2) Purgitsa väike-konnakotka püsielupaik, asukohaga Purgitsa küla;
- 3) Valtina väike-konnakotka püsielupaigad, asukohaga Valtina küla;
- 4) Väheru väike-konnakotka püsielupaik, asukohaga Väheru küla.

Kaitstavad pargid:

- 1) Nikluse mägi;
- 2) Anumägi (Prigendimägi);
- 3) Prigendimägi (Anumägi);
- 4) Mägiste tammepuiestee 360 m;
- 5) Kaagjärve park ja arboretum;
- 6) Karula park.

Kaitstava looduse üksikobjekti valitsejaks Karula vallas on Valgamaa Keskkonnateenistus. Looduskaitse seaduse § 68 lõikest 1 tulenevalt looduse üksikobjekti kaitse alla võtmise otsuse jõustumisel moodustub selle ümber 50 meetri raadiuses piiranguvöönd, kui kaitse alla võtmise otsusega ei kehtestata piiranguvööndi väiksemat ulatust. Kõigi Karula vallas asuvate looduse üksikobjektide juurde viivad teed ja rajad on päikesetõusust päikeseloojanguni avalikuks kasutamiseks ning kinnisasja valdaja peab tagama nimetatud ajal inimeste juurdepääsu kaitstavale loodusobjektile.

11.2. Karula rahvuspark

Karula rahvusparki kaitse-eeskiri on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 22. juuni 2006. a määrusega nr 149.

Karula rahvusparki kaitse eeskirjast tulenevalt on kaitseala kaitse-eesmärk järgmine:

- 1) Lõuna-Eestile iseloomulike metsa- ja järverikaste maastike, pinnavormide, looduse ja kultuuripärandi ning tasakaalustatud keskkonnakasutuse säilitamine, kaitsmine, taastamine, uurimine ja tutvustamine ning kaitsealuste liikide kaitse;
- 2) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liikide – must-toonekure, väike-konnakotka ja kalakotka (kes on I kategooria kaitsealused liigid); metsise, valgeselg-kirjurähni ja laanerähni (kes on ühtlasi II kategooria kaitsealused liigid); täpikhuigu,

rukkiräägu, sookure, herilaseviu, roo-loorkulli, tedre, jõgitiiru, värbkaku, händkaku, öösorri, hallpea-rähni, musträhni, nõmmelõokese, vööt-põõsalinnu, väike-kärbsenäpi, laanepüü ja punaselg-õgija (kes on III kategooria kaitsealused liigid) kaitse;

3) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – vähe- kuni kesktoiteliste kalgiveeliste järvede (3140)³, looduslikult rohketoiteliste järvede (3150), huumustoiteliste järvede ja järvikute (3160), lubjavaesel mullal liigirikaste niitude (6270*), niiskuslembeste kõrgrohustute (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niitude (6510), rabade (7110*), siirde- ja õõtsiksoode (7140), vanade loodusmetsade (9010*), rohunditerikaste kuusikute (9050), oosidel ja moreenikuhjatistel kasvavate okasmetsade (sürjametsade) (9060), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080*), siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) ning II lisas nimetatud liikide – soohiilaka ja palu-karukella, mis on ühtlasi II kategooria kaitsealused liigid, ning hariliku hingi, karvase maarjalepa, suur-kuldtiiva ja saarma, mis on ühtlasi III kategooria kaitsealused liigid, elupaikade kaitse.

Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks looduse reservaadiks, kahekümne seitsmeks sihtkaitsevööndiks ja kaheteistkümneks piiranguvööndiks. Karula rahvuspargi maa-ala jagunemise piirid on toodud üldplaneeringu kaardil. Ehitustegevuse ja majandustegevuse teostamisel tuleb juhinduda Karula rahvuspargi kaitse-eeskirjas sätestatud lubatud ja keelatud tegevustest.

11.3. Karula Pikkjärve maastikukaitseala

Karula Pikkjärve maastikukaitseala kaitse-eeskiri on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 24. augusti 2006. a määrusega nr 189.

Karula Pikkjärve maastikukaitseala kaitse-eesmärk on:

1) Karula Pikkjärve ja seda ümbritseva ala maastikuilme säilitamine;
2) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüübi – looduslikult rohketoitelise järve (3150)³ kaitse. Kaitseala maa- ja veeala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele piiranguvööndisse.

Ehitustegevuse ja majandustegevuse teostamisel tuleb juhinduda Karula Pikkjärve maastikukaitseala kaitse-eeskirjas sätestatud lubatud ja keelatud tegevustest.

Karula valla üldplaneeringu kohaselt tuleb vältida Karula Pikkjärve maastikukaitsealal maastiku võsastumist, avada vaated järvele ning metsade majandamisel järgida head metsade majandamise tava.

11.4. Avalikult kasutatavad veekogud

Vabariigi Valitsuse 18. 07. 1996. a määrusega nr 191 kinnitatud „Avalikult kasutatavate veekogude nimekirjale“ on Karula vallas avalikuks kasutamiseks määratud jõed ja järved vastavalt lisas 3 esitatud loetelule. Vabariigi Valitsuse 18. 07. 1996. a määruse nr 191 muutmisel tuleb kohaldamisele muudetud määruse loetelu.

11.5. Veekaitsevööndid ja kallaserada

Vee kaitsmiseks hajureostuse eest ja veekogu kallaste uhtumise vältimiseks moodustatakse veekogu kaldaalal veekaitsevöönd. Veeseaduse § 29 lõike 2 kohaselt on veekaitsevööndi ulatuseks tavalisest veepiirist järvedel, veehoidlatel, jõgedel, ojadel, allikatel, peakraavidel ja kanalitel ning maaparandussüsteemide eesvooludel – 10 m; maaparandussüsteemide eesvooludel valgalaga alla 10 km² – 1 m.

Veekaitsevööndis on keelatud alljärgnevad tegevused:

- maavarade ja maa-ainese kaevandamine ning geoloogilise uuringu teostamine;
- puu- ja põõsarinde raie ilma maakonna keskkonnateenistuse nõusolekuta, välja arvatud raie maaparandussüsteemi eesvoolul maaparandushoiutööde tegemisel;
- majandustegevus, välja arvatud heina niitmine ja roo lõikamine;
- väetise, keemilise taimekaitsevahendi ja reoveesette kasutamine ning sõnnikuhoidla või -auna paigaldamine. Lubatud on taimekaitsevahendi kasutamine taimehaiguste korral ja kahjurite puhanguliste kollete likvideerimisel keskkonnateenistuse igakordsel loal (alus veeseadus § 29 lg 4).

Kallasrada on kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis. Kallasraja laiust arvestatakse lamekaldal keskmise veeseisu piirjoonest ja kõrgkaldal kaldanõlva ülemisest servast, lugedes viimasel juhul kallasrajaks ka vee piirjoone ja kaldanõlva ülemise serva vahelist maariba. Kallasraja ulatus avalikuks kasutamiseks oleval veekogul on 4 m. Suurvee ajal, kui kallasrada on üle ujutatud, kehtestatakse 2 meetri laiune kaldariba, mida mööda võib vabalt ja takistamatult veekogu ääres liikuda. Kaldal asuva kinnisasja valdaja on kohustatud tagama inimeste ja loomade vaba läbipääsu kallasrajal. Kaldal asuva kinnisasja valdaja on kohustatud tagama kallasrajale juurdepääsuks kasutava tee või raja avaliku kasutamise.

11.6. Veekogude kalda kasutamise kitsendused, kalda piiranguvöönd ja kalda ehituskeeluvöönd

Käesoleva üldplaneeringuga ei suurendata looduskaitseaduses sätestatud kalda ehituskeeluvööndi laiust. Kalda piiranguvööndi ja ehituskeeluvööndi ulatus ja kalda kasutamise kitsendused on esitatud lisa 4.

12. Riikliku kaitse all olevad muinsuskaitsealised väärtused ja kasutuspiirangud

12.1. Kinnismälestiste kaitsevööndi ulatus

Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse muinsuskaitsealade alusel kaitsevöönd, mille suhtes kohaldatavad kitsendused ja milles tehtavad leevendused märgitakse kaitsekohustuse teatisse. Kaitsevööndiks on 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, kui mälestiseks tunnustamise õigusaktis ei ole ette nähtud teisiti. Muinsuskaitsealal tuleb projekteerimistingimuste väljastamisel ning detailplaneeringute koostamisel arvestada muinsuskaitsealades sätestatud kitsendustega ning taotleda vajalikud muinsuskaitseameti load. Kinnismälestiste loetelu on esitatud lisas 5.

Muinsuskaitsealade § 25 lõike 2 kohaselt on muinsuskaitseameti loata kinnismälestise kaitsevööndis keelatud teostada alljärgnevat tegevusi:

- maaharimine, ehitiste püstitamine, teede, kraavide ja trasside rajamine ning muud mulla- ja ehitustööd;
- puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine.

12.2. Vaba juurdepääsu tagamine kinnismälestiste juurde

Avalik-õigusliku isiku omandis oleval kinnisasjal asuva kinnismälestise juurde on igal ajal vaba juurdepääs. Eraõiguslik isik, kelle kinnisasjal mälestis asub või kelle kinnisasja tavakohane juurdepääsutee mälestiseni viib, peab tagama kõigile vaba läbipääsu mälestiseni päikesetõusust loojanguni. Mälestiseks olevasse ehitisse või selle õue pääseb omaniku või valdaja lubatud ajal ja korras. Muinsuskaitseamet võib juurdepääsu kinnismälestisele piirata kui vaba juurdepääsuga ohustatakse mälestist.

13. Üldplaneeringu strateegilise keskkonnamõju hindamise tulemused

Karula valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise viis läbi ekspertgrupp Arvo Järveti juhtimisel. Üldplaneeringu KSH eesmärgiks on planeeringulahenduse vastavuse hindamine valla keskkonnatingimustele.

Karula valla üldplaneeringu juhtmotiiviks on valla elanikele soodsate elu- ja puhketingimuste loomine. Kavandatud maakasutuse muutused ei mõju väljakujunenud valla ruumilisele struktuurile negatiivselt. Hinnatav üldplaneering käsitleb piisava põhjalikkusega muinsuskaitse ja miljööväärtusega alasid. Käesolev Karula valla üldplaneering loob eelkõige eeldused olemasolevate ja uute alade paremaks kasutamiseks lähtuvalt juba välja kujunenud ehitus- ja maakasutustraditsioonidest. Positiivne on eeldatav majandusliku arengu intensiivistumine ja kohaliku tööhõive suurenemine, mistõttu elamistingimuste paranemisega suureneb teenuste pakkumine ja investeeringute tulek valda ning tõuseb ka üldine elukeskkonna kvaliteet.

Konkreetsete tulevikus rajatavate objektide tehniliste lahenduste andmine polegi üldplaneeringu ülesanne ning seepärast ei pea ega saagi KSH detailsemalt käsitleda alles hiljem selguvatest tehnilistest üksikasjadest või ehitustööde tegemisest olenevaid keskkonnamõjusid. Selliste objektide nõuetekohane keskkonnamõju hindamine tehakse kas detailplaneeringu või projekti staadiumis.

KSH käigus selgusid järgmised tulemused:

1. Karula Rahvuspargi reservaatide ja sihtkaitsevööndeid planeeringu elluviimine ei mõjuta; mõju rahvuspargi piiranguvööndele ei ole oluline. Soovitus endiste talukohtade kasutamiseks elamuehituseks teenib kultuurmaastiku säilitamise ja taastamise eesmärki, mis haakub Karula rahvuspargi kaitse-eesmärkidega.
 2. Karula valla hajaasutus ning endiste mõisate keskused on valla iseloomulike pärandkultuurmaastike olulised elemendid. Üldplaneeringuga kavandatud maakasutus järgib juba väljakujunenud maastikustruktuuri ja väärtustab säilinud kultuuripärandit. Maa-asustuse laienemine/taastamine tuleb suunata esmajoones põliste asutusaladele, eelistades endisi talukohti, mis on elamiseks ka sobivamad.
 3. Karula vallavalitsuse oluliseks tegevuseks pärandkultuurmaastiku säilitamisel tuleb pidada muinsuskaitse nimekirjas olevate mõisahoonete ja rajatiste renoveerimisele kaasaaitamist.
 5. Vajalik on teha valla territooriumil säilinud palkhoonete ja maakivist hoonete inventeerimine, et luua põhjendatud alused nende säilimisele ja hooldamisele kaasaaitamiseks.
 6. Veekogudele ja põhjaveele valla üldplaneeringu elluviimine olulist keskkonnamõju ei avalda. Vajalik on Lüllemäe asula heitvee väljalask suunata otse Laanemetsa oja algusesse, millega on võimalik luua eeldused Kõstrejärve edasiseks saneerimiseks. Selleks on otstarbekas rajada uus looduslähedane reoveepuhastussüsteem.
 7. Põhjendatud on vähemalt riigimetsa maal, kuid soovitav ka eramaal viia läbi inventuur koprahjustuste selgitamiseks ja vajalike abinõude rakendamiseks
 8. Üldplaneeringu elluviimine on positiivse sotsiaalse mõjuga. Arvestatud on kõigi sotsiaalsete gruppide huvisid ja vajadusi.
- Eeldades, et kaitseala valitseja suudab Natura 2000 võrgustiku aladel, eelkõige poollooduslike koosluste esinemisaladel, korraldada nende ilme ja liigikoosseisu tagava tegevuse, nagu näeb ette Looduskaitseseadus, võib muutuda Karula kuplistiku ala seisund pikemas perspektiivis soodsamaks. Üldplaneeringuga kavandatud tegevused seda ei takista.

Kehtiva Planeerimisseaduse kohaselt peavad kohalikud omavalitsused kehtestama üldplaneeringu, mistõttu 0-alternatiivi ei saa pidada reaalseks alternatiiviks ja seda sisuliselt ei analüüsitud KSH läbiviimise käigus.

Soovitav on Lekto tootmisala nime asemel kasutada nime Londi tootmisala, mis ei ole seotud firma nimega, vaid kinnistu nimega.

Kokkuvõtvalt võib järeldada, et üldplaneering ja selle maakasutusstrateegia elluviimine parandab senist olukorda ning suurendab kontrolli vallas toimuva üle. Lähtudes sellest võib tõdeda, et Karula valla üldplaneeringu elluviimine ei too kaasa olulisi negatiivseid keskkonnamõjusid, kui arvestatakse kõikide kehtivate keskkonnakaitseliste nõuete ja heade tavadega. Käsitletav Karula valla üldplaneering on olemuselt keskkonnasõbraliku suunitlusega, kus on pööratud suurt rõhku keskkonna- ja looduskaitse küsimustele. KSH aruandes esitatud materjal on peamiselt täienduseks planeeringumaterjalile. Keskkonnakaitselise soovitused planeeringu elluviimisel lähtuvad võimalikult parima lahenduse saamisest.

14. Seadustest ja teistest õigusaktidest tulenevad maakasutuspiirangud

14.1. Veehaarde sanitaarkaitseala

Veehaarde sanitaarkaitseala on olmevee võtmise kohta ümbritsev maa- ja veeala, kus vee omaduste halvenemise vältimiseks ning veehaarderajatiste kaitsmiseks kitsendatakse tegevust ja piiratakse liikumist. Veehaarde sanitaarkaitseala ulatus on vastavalt Veeseadusele 50 m puurkaevust, kui vett võetakse põhjaveekihist ühe puurkaevuga. Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal on majandustegevus keelatud, välja arvatud:

- veehaarderajatiste teenindamine
- metsa hooldamine
- heintaimede niitmine
- veeseire

Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal, mille laius on üle 30 meetri, rakendatakse looduskaitsealades sätestatud ranna või kalda piiranguvööndi kitsendusi. Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui vett võetakse põhjaveekihist alla 10 m³ ööpäevas ühe kinnisasja vajaduseks. Ühe kinnisasja omanikule vajaliku kaevu asukoht peab olema võimalike reostusallikate (kogumiskaevud, käimlad, prügikastid, väetise- ja sõnnikuhoidlad, õlimahutid, kanaliseerimata saunad jne.) suhtes põhjaveevoolu suunas (järgib üldjoontes maapinna kallakut) ülesvoolu ja neist krundi piires võimalikult kaugemal (mitte vähem kui 10 m).

14.2. Tee kaitsevöönd

Tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks, liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks rajatakse tee äärde kaitsevöönd. Riigimaanteede kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on 50 m. Kohaliku maantee kaitsevööndi laius on mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge 20 kuni 50 m.

14.3. Elektrivõrgu kaitsevööndid

Elektrivõrgu kaitsevööndid on järgmised:

1. piki õhuliine – maa-ala ja õhuruum, mida piiravad liini teljest mõlemal pool järgmistel kaugustel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid:
 - alla 1 kV pingega liinide korral 2 m,
 - kuni 20 kV pingega liinide korral 10 m,
 - 35 – 110 kV pingega liinide korral 25 m,
 - 220 – 330 kV pingega liinide korral 40 m;
2. piki maakaabelliine – maa-ala, mida piiravad mõlemal pool liini 1 m kaugusel äärmistest kaablitest paiknevad mõttelised vertikaaltasandid;
3. alajaamade ja jaotusseadmete ümber – maa-ala 2 m kaugusel piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.

14.4. Telekommunikatsiooni liinirajatise kaitsevöönd

Vastavalt elektroonilise side seadusele on liinirajatise kaitsevööndiks kaks meetrit liinirajatise keskjoonest või rajatise välisseinast liinirajatise paralleelse mõttelise jooneni või tõmmitsatega raadiomasti korral selle kõrgusega või vabalt seisva raadiomasti korral selle 1/3 kõrgusega ekvivalentse raadiusega mõttelise ringjooneni maapinnal.

14.5. Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded ja pumplate kujad

Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded ja pumplate kujad on sätestatud järgmistes õigusaktides: Veeseadus, Vabariigi Valitsuse 16.05.2001. a määrus nr 171 „Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded“, Keskkonnaministri 16.10.2003. a määrus nr 75 „Nõuete kehtestamine ühiskanalisatsiooni juhitavate ohtlike ainete kohta“, Keskkonnaministri 16.11.1998. a määrus nr 65 „Heitveesuublana kasutatavate veekogude või nende osade nimekirja reostustundlikkuse järgi kinnitamine“, Vabariigi Valitsuse 31.07.2001. a määrus nr 269 „Heitvee veekogusse või pinnasesse juhtimise kord“.

Kanalisatsioon on ehitiste või seadmete süsteem heitvee ja reovee kogumiseks või suublasse juhtimiseks. Reovee kogumisalaks nimetatakse ala, kus on piisavalt elanikke ja majandustegevust reovee kogumiseks kanalisatsiooni kaudu reoveepuhastisse või heitvee juhtimiseks suublasse. Määrusega „Kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuded“ kehtestatakse reovee kogumiseks, puhastamiseks või suublasse juhtimiseks rajatud kanalisatsioonitorustiku, reoveepuhasti (välja arvatud kohtpuhasti ehk reovee eelpuhasti), pumpla või muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud hoone või rajatise veekaitsenõuded.

Reoveepuhastid jagunevad:

- suurteks reoveepuhastiteks ehk suurpuhastiteks, mille jõudlus on üle 2000 inimekvivalendi (edaspidi ie);
- väikesteks reoveepuhastiteks ehk väikepuhastiteks, mille jõudlus on kuni 2000 ie;
- omapuhastiteks üksikmajapidamise reovee puhastamiseks.

Inimekvivalendiks loetakse ühe inimese põhjustatud keskmise ööpäevase tingliku veereostuskoormuse ühikut. Biokeemilise hapnikutarbe (BHT7) kaudu väljendatud inimekvivalendi väärtus on 60 g hapnikku ööpäevas. Kuja kanalisatsiooniehitiste veekaitsenõuete määruse tähenduses on kanalisatsiooniehitise, torustik välja arvatud, lubatud kõige väiksem kaugus tsiviilhoonest või joogivee salvkaevust. Kuja ulatus sõltub suublaks olevast pinnasest ja selle omadustest, reoveepuhasti jõudlusest, reovee puhastamise viisist ja reoveepumplasse juhitava reovee vooluhulgast.

Väike- ja suurpuhastite nõutavad kujad sõltuvalt reovee puhastamise viisist ja reoveepuhasti jõudlusest, mida iseloomustab tabel 1.

Tabel 1. Reoveepuhastite kujad

Reovee puhastamisviis	Kuja (meetrites)			
	Väikepuhasti jõudlus (ie)		Suurpuhasti jõudlus (ie)	
	kuni 2000 ie	2000-10 000 ie	10 000-100 000 ie	Üle 100 000ie
Reovee settetahendus- ja kompostimisväljakutega mehaaniline või bioloogiline reoveepuhasti või eraldi paiknevad reovee settetahendus- ja kompostimisväljakud	100	150	200	300
Mehhaaniline või bioloogiline reoveepuhasti, kus reovee setet käideldakse kinnises hoones	50	100	150	200
Biotiik, tehismärgala, avaveeline taimestikpuhasti	100	200	500	800

14.6. Põhja- ja pinnavee kaitse põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest

Põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse eest põhja- ja pinnavee kaitse nõuded on sätestatud järgmistes õigusaktides: Veeseadus, Vabariigi Valitsuse 28.08.2001. a määrus nr 288 „Veekaitse nõuded väetise- ja sõnnikuhoidlatele ning siloladustamiskohtadele ja sõnniku, silomahla ja muude väetiste kasutamise ja hoidmise nõuded“, Keskkonnaministri 30. detsembri 2002. a määrus nr 78 „Reoveesette põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel kasutamise nõuded“.

Põhja- ja pinnavee kaitseks põllumajanduslikest reostusallikatest pärineva reostuse ennetamiseks ja piiramiseks tuleb järgida Vabariigi Valitsuse määrusega kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõudeid. Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena kuni 170 kg lämmastikku aastas. Mineraalväetistega on lubatud anda haritava maa hektari kohta külvikorra keskmisena 30 kg fosforit aastas ja selline kogus lämmastikku, mis on põllumajanduskultuuride kasvuks vajalik ning vastavuses kehtestatud mineraalväetiste, sõnniku ning silomahla kasutamise ja hoidmise nõuetega. Haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada kuni 1,5 loomühikule vastaval hulgal loomi. Suuremale arvule loomühikutele vastaval hulgal loomi haritava maa ühe hektari kohta tohib pidada nõuetekohase mahutavusega sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla või sõnniku müügilepingu olemasolu korral. Põllumajanduses, haljastuses ja rekultiveerimisel reoveesette kasutamisel tuleb järgida keskkonnaministri määrusega kehtestatud nõudeid.

Põllumajandustootjal on soovitatav järgida head põllumajandustava ehk üldtunnustatud tootmisvõtteid ja -viise, mille järgimise korral ei teki ohtu keskkonnale. Allikate ja karstilehtrite ümbruses on 10 m ulatuses veepiirist või karstilehtrite servast keelatud väetiste ja taimekaitsevahendite kasutamine ning muu vee kvaliteeti ohustav tegevus.

14.7. Maaparandussüsteemidega seotud nõuded

Maaparandussüsteemidega seotud nõuded on sätestatud järgmistes õigusaktides: Maaparandusseadus, Keskkonnaministri 24.12.1996. a määrus nr 64 „Veekaitse nõuete kehtestamine maaparandussüsteemide ehitamisel ja ekspluateerimisel“, Vabariigi Valitsuse 02.07.2003. a korraldus nr 423 „Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu“.

Maaparanduseks peetakse maaparandusseaduse tähenduses maa kuivendamist, niisutamist ja maa veerežiimi kahepoolset reguleerimist, samuti happeliste muldade lupjamist ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemist maatulundusmaa sihtotstarbega maa ja maapiirkonnas paikneva põllumajanduslikult kasutatava elamumaa sihtotstarbega eluasemekohtade maa viljelusväärtuse suurendamiseks.

Maaparandussüsteem on maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa kuivendamiseks või niisutamiseks või veerežiimi kahepoolseks reguleerimiseks vajalike hoonete ja rajatiste kogum. Maaparandushoid on maaparandussüsteemi ja selle maa-ala ning nendega seotud keskkonnakaitserajatiste hooldamine ja uuendamine, happeliste muldade lupjamine, agromelioratiivsete ja kultuurtehniliste tööde tegemine maatulundusmaa ja eluasemekohtade maa viljelusväärtuse säilitamiseks ning suurendamiseks.

Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk maaparandusseaduse tähenduses on veejuhtmete võrk liigvee vastuvõtmiseks või vee jaotamiseks. Reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ja minimeerima reostuse leviku ohu. Maaparandussüsteemi eesvool maaparandusseaduse tähenduses on kuivendusvõrgust voolava liigvee ärajuhtimiseks või niisutusvõrgu veehaardesse vee juurdevooluks rajatud veejuhe või loodusliku veekogu reguleeritud lõik, mille veeseisust sõltub reguleeriva võrgu nõuetekohane toimimine.

LISA 1. Karula valla omandis olevad puurkaevud

Jrk nr	Objekti asukoht ja nr	Objekti valmimis-aasta	Keskmine pumbatud vee kogus m ³ /a	Puurkaevu passi nr
1	Lüllemäe võitööstuse puurkaev	1961	4600	A-706-M
2	Lüllemäe elamute puurkaev	1965	6600	A-1513-M
3				
4	Karula puurkaev	1986	400	5664
5	Kaagjärve keskuse puurkaev	1972	8000	3315
6	Kaagjärve Sepa puurkaev	1959	800	A-416-M
7	Kaagjärve Mäemõisa puurkaev	1963		A-848-M

LISA 2. Reoveepumplad ja reoveepuhastid

Reoveepumplad asuvad Lüllemäel ja Kaagjärvel.

1. Lüllemäe küla reoveepuhasti

Puhasti valdaja: OÜ Savelen

Seadme tüüp: BIO-50

Puhasti asukoht: Lüllemäe küla nõlva all ja sees, väljavool läbi biotiikide Kõstrejärve viivasse oja

Puhasti valmimise aasta: 1982

Järeldpuhastus: 2 biotiiki, pindalaga 0,45 ha

Seisukord: Õhutusseadmed puuduvad ja puhasti ei tööta.

Puhasti hüdrauliline jõudlus (arvutatud): 57,5 m³/d

Puhasti jõudlus reostuskoormuse järgi (arvutatud): 17,6 kg BHT₇/d

2. Kaagjärve küla reoveepuhasti

Puhasti valdaja: OÜ Savelen

Seadme tüüp: OKSYD-180

Puhasti asukoht: Kaagjärve küla Alamõisa

Puhasti valmimise aasta: 1975

Järeldpuhastus: 3 biotiiki, pindalaga 1,2 ha

Seisukord: puuduvad õhutusseadmed

LISA 3. Karula valla avalikult kasutatavad veekogud

Jrk	Kood	Nimi	Lähe/Suubla asukoht	Pikkus (km), valgala pindala (km ²), järvedel pindala (ha)	Märkused
1	213600	Ähijärv	Karulast 8 km ida-kagu pool	176,2	väljavooluga
2	213670	Koobassaare järv	Lüllemäelt 8 km lõuna-kagu pool	42,6	väljavooluga
3	213190	Karula Pikkjärv	Lüllemäelt 3 km kaugusel loodes	34,9	väljavooluga
4	213180	Jaska järv	Lüllemäelt 6,5 km kaugusel Valga-Karula tee ääres	15,0	väljavooluga
5	213370	Köstrejärv	Lüllemäelt 1 km ida pool	10,4	väljavooluga
6	213230	Kaagjärv	Valgast 8 km ida pool	11,7	väljavooluga
7	213690	Väike Apja järv	Koobassaare järvest (nr. 213670) 750m edela pool	9,0	väljavooluga
8	213310	Kallete järv	Lüllemäelt 5,5 km ida-kirde pool	7,7	väljavooluga
9	213300	Karula Savijärv	Lüllemäelt 5 km ida-kirde pool	6,2	väljavooluga
10	213360	Tollari järv	Lüllemäelt 1,5 km lääne pool	4,5	väljavooluga
11	213290	Tohvri Kogrejärv	Lüllemäelt 4,5 km kirde pool, Tohvri	4,5	Väljavooluga
12	213550	Kuigli järv	Lüllemäelt 5,5 km kagu pool	3,0	sissevool kraavide kaudu
13	213350	Õdre järv	Lüllemäelt 5,5 km ida pool	2,7	maa-alune väljavool
14	213340	Karula Papijärv	Lüllemäelt 1,5 km ida pool	2,6	väljavooluga
15	213330	Kaatsi järv	Lüllemäelt 5,5 km ida pool	2,2	väljavooluga

Jrk	Kood	Nimi	Lähe/Suubla asukoht	Pikkus (km), valgala pindala (km ²), järvedel pindala (ha)	Märkused
16	213320	Kaatsi Mustjärv	Kaatsi järvest (nr. 213330) 350m loode pool	2,2	väljavooluga
17	213610	Tarupedaja järv (Võidu järv)	Lüllemäelt 7 km kagu pool	2,4	sissevool kraavide kaudu
18	213530	Lajasaare järv	Lüllemäelt 5 km kagu pool	2,1	väljavooluga
19	213210	Ruusmäe järv	Karulast 6 km lääne pool	1,7	väljavooluga
20	213560	Kuigli Kogrejärv	Kuigli järvest (nr. 213550) 250m kagu pool	0,5	väljavooluga
21	213321	Kaatsi 2 Kogrejärv	Kallete järvest (nr. 213310) 250m lõuna-edela pool	0,3	väljavooluga
22	11593	Hargla oja	Koobassaare järv/Mustjõgi	14/55,5	
23	11546	Laanemetsa oja	Lüllemäe külast 2 km idakirde pool/Koiva jõgi	24/72,6	
24	11543	Müгри oja	Kiivite järv/Koiva jõgi	17	53,9
25	10107	Varese oja	Lüllemäe külast 2,5 km kirde pool/Ärnu jõgi	13/35,8	
26	10104	Leese oja	Antsla linnast 2,5 km ida pool/Ärnu jõgi	16/25,9	
27	11543	Ujuste oja	Kiivite järv/Koiva jõgi	17,0/53,9	
28	10102	Ärnu jõgi	Antsla linnast 5,5 km kagu pool/ Väike Emajõgi	22,0/165,0	

Avalikult kasutatavate veekogudena ei ole kasutatavad alljärgnevad veekogud:

Jrk	Kood	Nimi	valgala pindala (km ²), järvedel pindala (ha)	Märkused
1	10103	Haabsaare oja	12,0	
2	10108	Plangussaare oja	8,0	
3	10110	Kaagjärve oja	6,2	
4	10123	Rautina oja	29,1	
5	10125	Männiku oja	14,1	
6	11594	Silla oja	7,5	
7	213440	Ojajärv	0,82	
8	213510	Põrgujärv	0,96	
9	213570	Karula Ahnejärv	2,61	
10	213630	Pautsjärv	2,06	
11	213400	Karula Rebasejärv	3,72	

LISA 4. Veekogude kalda kasutamise kitsendused, kalda piiranguvöönd ja kalda ehituskeeluvöönd

Kalda piiranguvöönd

Looduskaitseaduse § 37 lõike 1 alusel on kalda piiranguvööndi laiuseks:

1. üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 100 meetrit;
2. allikal ja kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 50 meetrit.

Kalda piiranguvööndi laius järvedel on:

- Ähijärv – 100 meetrit,
- Koobassaare järv – 100 meetrit,
- Karula Pikkjärv – 100 meetrit,
- Jaska järv – 100 meetrit,
- Kõstrejärv – 100 meetrit,
- Kaagjärv (Rautina) – 100 meetrit,
- Väike Apja järv – 50 meetrit,
- Kallete järv – 50 meetrit,
- Karula Savijärv – 50 meetrit,
- Tollari järv – 50 meetrit,
- Tohvri Kogrejärv – 50 meetrit,
- Kuigli järv – 50 meetrit,
- Ödre järv – 50 meetrit,
- Karula Papijärv – 50 meetrit,
- Kaatsi järv – 50 meetrit,
- Kaatsi Mustjärv – 50 meetrit,
- Tarupedaja järv (Võidu järv) – 50 meetrit,
- Lajasaare järv – 50 meetrit,
- Ruusmäe järv – 50 meetrit,
- Kuigli Kogrejärv – 50 meetrit,
- Kaatsi 2 Kogrejärv – 50 meetrit,
- Ojajärv – 50 meetrit,
- Põrgjärv – 50 meetrit,
- Karula Rebasejärv – 50 meetrit,
- Karula Ahnejärv – 50 meetrit,
- Pautsjärv – 50 meetrit.

Looduskaitseaduse § 38 lõike 3 kohaselt on kalda piiranguvööndis keelatud alljärgnevad tegevused:

- reoveesette laotamine;
- matmispaiga rajamine;
- jäätmete töötlemiseks või ladustamiseks määratud ehitise rajamine ja laiendamine, välja arvatud sadamas;
- ilma kehtestatud detailplaneeringuta maa-ala kruntideks jagamine;
- maavara ja maa-ainese kaevandamine;
- mootorsõidukiga sõitmine väljaspool selleks määratud teid ja radu ning maastiku-sõidukiga sõitmine, välja arvatud tiheasustusosalal haljasala hooldustööde tegemiseks, kutselise või harrastusliku kalapüügiõigusega isikul kalapüügiks vajaliku veesõiduki veekogusse viimiseks ning maatulundusmaal metsamajandustöödeks ja põllumajandustöödeks.

Kalda ehituskeeluvöönd

Looduskaitseaduse § 38 lõike 1 alusel on kalda ehituskeeluvööndi laiuseks:

- üle kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning üle 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 50 meetrit;
- allikal ning kuni kümne hektari suurusel järvel ja veehoidlal ning kuni 25 ruutkilomeetri suuruse valgalaga jõel, ojal, maaparandussüsteemi eesvoolul 25 meetrit. Järve või jõe kalda metsamaal ulatub ehituskeeluvöönd kalda piiranguvööndi piirini.

Ehituskeeluvööndi laius (välja arvatud juhud, kui kaldal asub metsamaa, sellisel juhul tuleb lähtuda ehituskeeluvööndi ulatuse määramisel kalda piiranguvööndi ulatusest) on :

- Ähijärv – 50 meetrit,
- Koobassaare järv – 50 meetrit,
- Karula Pikkjärv – 50 meetrit,
- Jaska järv – 50 meetrit,
- Kõstrejärv – 50 meetrit,
- Kaagjärv (Rautina) – 50 meetrit,
- Väike Apja järv – 25 meetrit,
- Kallete järv – 25 meetrit,
- Karula Savijärv – 25 meetrit,
- Tollari järv – 25 meetrit,
- Tohvri Kogrejärv – 50 meetrit,
- Kuigli järv – 25 meetrit,
- Ödre järv – 25 meetrit,
- Karula Papijärv – 25 meetrit,
- Kaatsi järv – 25 meetrit,
- Kaatsi Mustjärv – 25 meetrit,
- Tarupedaja järv (Võidu järv) – 25 meetrit,
- Lajasaare järv – 25 meetrit,
- Ruusmäe järv – 25 meetrit,
- Kuigli Kogrejärv – 25 meetrit,
- Kaatsi 2 Kogrejärv – 25 meetrit,
- Ojajärv – 25 meetrit,
- Põrgjärv – 25 meetrit,
- Karula Rebasejärv – 25 meetrit,
- Karula Ahnejärv – 25 meetrit,
- Pautsjärv – 25 meetrit.

Kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud. Looduskaitseaduse § 38 lõikes 4 sätestatud juhtudel ei laiene ehituskeeluvöönd:

- hajaasustuses olemasoleva ehitise õuemaale ehitatavale uuele hoonele, mis ei jää veekaitsevööndisse;
- kalda kindlustusrajatisele;
- supelranna teenindamiseks vajalikule rajatisele;
- maaparandussüsteemile, välja arvatud poldrile;
- olemasoleva ehitise esmakordsele juurdeehitisele juhul, kui juurdeehitise maht on väiksem kui üks kolmandik olemasoleva ehitise kubatuurist;
- piirdeaedadele.

Looduskaitseaduse § 38 lg 5 kohaselt ei laiene ehituskeeld järgmistele kehtestatud detailplaneeringuga või kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud objektidele:

- pinnavee veehaarde ehitisele;
- sadamaehitisele ja veeliiklusrajatisele;
- hüdrograafiateenistuse ja seirejaama ehitisele;
- kalakasvatusehitisele;
- riigikaitse, piirivalve ja päästeteenistuse ehitisele;
- tiheasustusala ehituskeeluvööndis varem väljakujunenud ehitusjoonest maismaa suunas olemasolevate ehitiste vahele uue ehitise püstitamisele;
- tehnovõrgule ja -rajatisele;
- sillale;
- avalikult kasutatavale teele ja tänavale;
- raudteele.

LISA 5. Karula valla arhitektuurimälestiste, arheoloogiamälestiste ja ajaloomälestiste nimekiri

Tabel 1. Arhitektuurimälestised

Jrk	Mälestise nimi	Asukoht	Registri number
1.	Kaagjärve-Alamõisa vabrikahoone	Kaagjärve küla	23113
2.	Kaagjärve-Alamõisa valitsejamaja	Kaagjärve küla	23114
3.	Kaagjärve-Alamõisa saeveski	Kaagjärve küla	23115
4.	Kaagjärve-Alamõisa meistritemaja	Kaagjärve küla	23116
5.	Kaagjärve-Alamõisa töökoda	Kaagjärve küla	23117
6.	Kaagjärve-Alamõisa rehi-kuivati	Kaagjärve küla	23118
7.	Kaagjärve-Alamõisa saun	Kaagjärve küla	23119
8.	Kaagjärve-Alamõisa töölistemaja	Kaagjärve küla	23120
9.	Kaagjärve-Alamõisa õllekeldrid	Kaagjärve küla	23121
10.	Kaagjärve-Mäemõisa peahoone	Kaagjärve küla	23122
11.	Kaagjärve-Mäemõisa park	Kaagjärve küla	23123
12.	Kaagjärve-Mäemõisa ait	Kaagjärve küla	23124
13.	Kaagjärve-Mäemõisa tall-tõllakuur	Kaagjärve küla	23125
14.	Kaagjärve-Mäemõisa teenijamaja	Kaagjärve küla	23126
15.	Kaagjärve-Mäemõisa laut	Kaagjärve küla	23127
16.	Karula mõisa peahoone keldrid	Karula küla	23128
17.	Karula mõisa park ja alleed	Karula küla	23129
18.	Karula mõisa peahoone kelder	Karula küla	23130
19.	Karula mõisa tall-tõllakuur	Karula küla	23131
20.	Karula mõisa meierei	Karula küla	23132
21.	Karula mõisa valitsejamaja	Karula küla	23133
22.	Karula mõisa kuivati	Karula küla	23134
23.	Karula mõisa moonakatemaja 1	Karula küla	23135
24.	Karula mõisa rehe masinaruum	Karula küla	23136
25.	Karula mõisa viinavabriku keldrid paisuga	Karula küla	23137
26.	Karula mõisa sepikoda	Karula küla	23138

27	Karula mõisa moonakatemaja 2 varemed	Karula küla	23139
28	Karula mõisa tuuleveski varemed	Karula küla	23140
29	Karula mõisa möldrimaja	Karula küla	23141
30	Karula mõisa kabel	Karula küla	23142
31.	Karula mõisa kabeliaia väravapostid	Karula küla	23143
32.	Karula kiriku varemed	Lüllemäe küla	23144
33.	Karula kirikuaed ja pastoraadi park	Lüllemäe küla	23145
34.	Karula pastoraadi peahoone	Lüllemäe küla	23146

Tabel 2. Arheoloogiamälestised

Jrk	Mälestise nimi	Asukoht	Registri number
1.	Kalmistu "Niklusmägi"	Kaagjärve küla	13086
2.	Kalmistu "Kalmetimägi"	Kirbu küla	13087
3.	Kalmistu "Kirikuase"	Kirbu küla	13088
4.	Kalmistu "Laulatusemägi"	Kirbu küla	13089
5.	Ohvrikivi	Kirbu küla	13090
6.	Asulakoht	Lusti küla	13091
7.	Kivikalme	Lusti küla	13092
8.	Asulakoht	Lüllemäe küla	13093
9.	Kalmistu	Lüllemäe küla	13094
10.	Karula kirikuaed	Lüllemäe küla	13095
11.	Asulakoht	Rebasemõisa küla	13096
12.	Asulakoht	Rebasemõisa küla	13097
13.	Kivikalme "Kirikuase"	Rebasemõisa küla	13098
14.	Linnus	Rebasemõisa küla	13099

Tabel 3. Ajaloomälestised

Jrk	Mälestise nimi	Asukoht	Registri number
1.	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	Lüllemäe küla	4466
2.	Lüllemäe vana kalmistu	Lüllemäe küla	4467
3.	Lüllemäe uus kalmistu	Lüllemäe küla	4468

4.	Karula kihelkonnakooli hoone	Lüllemäe küla	4469
5.	Vabadussõja mälestussammas	Lüllemäe küla	27175
6.	Vissi kihelkonnakooli hoone	Pikkjärve küla	4470
7.	Vissi (Pikkjärve) kalmistu	Pikkjärve küla	4471

LISA 6. Maanteeäärsed vööndid

Vööndi nimi	Mõju tase	Elukeskkonna iseloomustus	Võimalused majanduslikuks kasutamiseks
A. Tehnoloogiline vöönd	Õhk ja pinnas on saastunud. Maastik on täielikult ümberkujundatud.	Inimese pikaajaline viibimine vööndis võib olla nende tervisele kahjulik.	Maantee kaitseistandikud, tehnovõrgud.
B. Sanitaarkaitse vöönd	Õhusaaste ületab perioodiliselt lubatud piirkontsentratsiooni, pinnase saastamine võib arvestusliku perioodi lõpuks saavutada lubatud piirkontsentratsiooni. Maastik on tunduvalt muutunud.	Inimese elamine ja puhkamine on tervisele ohtlik	Tootmisobjektid kooskõlas sanitaarnormidega. Lubatud osaliselt põllundus (v.a vilja- ja marjaistandikud, juurviljade kasvatamine).
C. Mõjuvöönd	Esineb õhusaastefooni ületamise üksikjuhtumeid. Hüdroloogia, mikrokliima üksikute näitajate muutmine: taimestiku ja loomastiku muudatused.	Sobib elamiseks, kuid tuleb arvestada elukeskkonna taseme langemisega.	Piiratud võimalused puhke-, ravi- ja kultuuriasutuste paigutamiseks.

LISA 7. Maanteeäärsete vööndite ulatus

Vööndi nimi	I	II	III	IV ja V
A. Tehnoloogiline vöönd	30 m	20 m	12 m	6 m
B. Sanitaarkaitse vöönd	300 m	200 m	200 m	60 m
C. Mõjuvöönd	3000 m	2000 m	1500 m	300 m

LISA 8. Karula valla tugimaanteede, kõrvalmaanteede ja kohalike maanteede nimekiri

Tabel 1. Tugimaanteed

Nr	Nimi	Sõidutee, klass	Teekaitsevöönd	Sanitaarkaitsevöönd
67	VÕRU - MÕNISTE – VALGA	1,IV	50 m	60 m

Tabel 2. Kõrvalmaanteed

Nr	Nimi	Sõidu Tee, klass	Tee- kaitse vöönd	Sanitaar kaitse- vöönd	Aasta keskmine liiklussagedus ööp.	Loendus aasta
23103	KAAGJÄRVE - PUGRITSA	1, V	50 m	60 m	124	2006
23104	KAAGJÄRVE KOOL - RAUTINA	1, V	50 m	60 m	50	2005
23106	KIRBU - KOIKKÜLA	1, V	50 m	60 m	710	2005
23107	PIKKJÄRVE - KARULA - TOLLARI	1, V	50 m	60 m	168	2005
23109	LÜLLEMÄE - KIIVITI	1, V	50 m	60 m	19	2005
23110	KOIKKÜLA - METSOJA	1, V	50 m	60 m	25	2005
23114	LAATRE - LÜLLEMÄE - HARGLA	1, V	50 m	60 m	533	2005
23115	KIRBU - VALTINA	1, V	50 m	60 m	49	2005
23116	VÄHERU - TILSI	1, V	50 m	60 m	17	2005
23117	TILSI - SOKA	1, V	50 m	60 m	8	2005
23119	VALGA - SUUREKÕRTSI	1, V	50 m	60 m	360	2005
23127	LONDI - RAAVITSA	1, V	50 m	60 m	326	2005
23135	VÄHERU - TAGULA - LAUKÜLA	1, V	50 m	60 m	68	2006
23201	PUURINA - LÜLLEMÄE - LITSMETSA	1, V	50 m	60 m	960	2005
23205	LUSTIMÕISA - VALTINA	1, V	50 m	60 m	120	2005
23206	RAUTINA - KAULINA	1, V	50 m	60 m	12	2005
23210	LAANEMETSA - KOOBASSAARE	1, V	50 m	60 m	40	2005
23212	KOOBASSAARE - REBASEMÕISA	1, V	50 m	60 m	52	2006
23215	KARULA - RINGISTE	1, V	50 m	60 m	41	2005
23216	NAHAPESSJA - LILU	1, V	50 m	60 m	56	2005
23217	TUULEMÄE - MEIGA	1, V	50 m	60 m	40	2005
23218	VÕIME - VALTINA	1, V	50 m	60 m	162	2005
23220	KAKU - MÜRGI - LEETUSE	1, V	50 m	60 m	60	2005
25102	VANA-ANTSLA - LÜLLEMÄE	1, V	50 m	60 m	160	2006

Tabel 3. Kohalikud maanteed

Tee nr	Tee nimi	Teekaitsevöönd
2890001	Valga-Suurkõrtsi-Kesk-Valga	20m
2890002	Valga-Suurkõrtsi-1	20m
2890003	Krunt	20m
2890004	Mõmmi	20m
2890005	Nelgi	20m
2890006	Roosi	20m

2890007	Tare	20m
2890008	Tulbi	20m
2890009	Mooni	20m
2890010	Tagaõue	20m
2890011	Riisali	20m
2890012	Metsäääre	20m
2890013	Reemiku-Raavitsa	20m
2890014	Mäeotsa-Parandu	20m
2890015	Tamme-Tiigi	20m
2890016	Kalda-Kannistu	20m
2890017	Põllu-Pirtsu	20m
2890018	Kirsimäe-23127	20m
2890019	23127-23103	20m
2890020	23127-23	20m
2890021	Kaagjärve-Loigu	20m
2890022	Koopamäe-Londi	20m
2890023	Ala-Londi-Kase	20m
2890024	Mäe-Puurina	20m
2890025	Kaagjärve-Saprani	20m
2890026	Anni-Pugritsa	20m
2890027	Vana-Sarapuu-Väljaotsa	20m
2890028	Koemetsa-Vilja	20m
2890029	Kaltsi-Kuke	20m
2890030	Väike-Venda-Kuresoo	20m
2890031	Leola-Roosimäe	20m
2890032	Lopi-Maasikamäe	20m
2890033	Aia-Käärispalu	20m
2890034	Kuimetu-Allmäe	20m
2890035	Mäepüssa-Luha	20m
2890036	Kruusa-Maassikasaare	20m
2890037	Alliku-Purika	20m
2890038	Väheru	20m
2890039	Tamsalu-Tuuleveski	20m
2890040	Mustasilla-Ruusaaugu	20m
2890041	Aristova-Kassi	20m
2890042	Tollari	20m
2890043	Jaanimäe-Kaselaane	20m
2890044	Staadioni-Lainevool	20m
2890045	Ruusanurme-Pikkjärve	20m
2890046	Kikka-Ehala	20m
2890047	Laanetalu-Meiga	20m
2890048	Patupera-Saare	20m
2890049	Kuperna-Ahnejärv	20m
2890050	Mäekute-Vana-Mendu	20m
2890051	Tätta-Uue-Apja	20m
2890052	Luha-Väike-Apja	20m
2890053	Köstre	20m
2890054	25-23104	20m
2890055	23104-31	20m
2890056	Sõpruse	20m

2890057	Tiigi	20m
2890058	Põik	20m
2890059	Koorküla-Rõõmu	20m
2890060	Surnuaia tee	20m
2890061	Bussijaama tee	20m
2890062	Lüllemäe keskus	20m
2890063	Annussaare-Kubja	20m
2890064	Vissi-Ilvese	20m
2890065	Bussijaama tee	20m
2890066	Verioja-Puusmetsa	20m
2890067	Kikati-Kalleti	20m
2890068	Tollari-Kirbu	20m
2890069	Rimm-Kõivastik	20m

LISA 9. Maakasutuse juhtfunktsioonid

Tähis kaardil	Maakasutuse juhtfunktsioon	Seletus
EV	Elamumaa	elamu-, aiandus- ja suvilakruntide maa ning kuni 2 ha suuruse üldpindalaga eluasemekohtade maa, pere-, ridaelamumaa ja korterelamute maa.
AA	Üldkasutavate hoonete maa	Haridus- ja lasteasutuste, spordihoone, sotsiaalhoolekande asutuste, kultuuriasutuste ja valitsusasutuste maa
B	Kaubandus-, teenindus- ja büroohonete maa	kontorite, äride ja teenindusotstarbeliste ehitiste alune maa ja nende teenindusmaa
TT	Tootmismaa	Tööstusettevõtete ja neid teenindava abitootmise ning toodangu ladustamiseks ja transportimiseks ettenähtud ehitiste alune maa ja nende ehitiste teenindusmaa ning põllumajandusliku tootmishoone ja rajatise maa.
TM	Mäetööstusmaa	Karjäärde ja turbaväljade alune ning nende teenindusmaa.
PP	Puhke ja virgestusmaa	Turismi ja väljasõidukoha maa, puhkerajatiste maa, spordirajatiste maa, kogunemiskohtade ja kultuurirajatiste maa ning haljasala ja parkmetsa maa.
LT	Teemaa	liikluseks ja transpordiks ettenähtud maa koos ohutuse tagamiseks ja selle maa korrashoiuks ettenähtud ehitiste aluse ning nende ehitiste teenindusmaaga
OT OJ	Tehnorajatiste (OT) ja jäätmekäitluse maa (OJ)	Heitvee puhastusseadme alune ja selle teenindusmaa, veetootmise ja veepuhastuse ehitiste alune maa ning tootmis- ja olmejäätmete ladustamisplatsi, ettevõtte sanitaartsooni maa
M	Põllumajandusmaa ja metsamaa	põllumajandussaaduste tootmiseks ja metsakasvatuseks ettenähtud maa, mille hulka arvatakse ka katastriüksuse piires olev õuema ja muu maa
HP	Haljasala ja parkmetsamaa	maakasutuse sihtotstarve detailplaneeringus haljasala maa ja parkmetsa maa